

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ändras.

Det föreslås att legitimeringsprocessen för läkare som avlagt examen i en stat som inte hör till Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ses över så att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården direkt i början av legitimeringsprocessen fattar beslut om den sökandes utbildning ska godkännas. Den sökande kan vara verksam som läkarpraktikant och börja fullgöra den tjänstgöring, genomföra de tilläggsstudier eller genomgå de förhör som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården bestämmer först efter det att han eller hon fått ett positivt beslut om att utbildningen har godkänts.

Det föreslås att bestämmelserna om kraven på de handlingar som ska visas upp i samband med ansökan om legitimering preciseras. Om sökanden har en kopia av examensbeviset eller en annan handling som ska bifogas ansökan, ska kopian vara officiellt be styrkt. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas översättningar till finska, svenska eller engelska översatta av en

i Finland eller i någon annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet auktoriserad translator. De som avlagt examen utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska till ansökan om legitimering foga en tillförlitlig utredning om att beviset är riktigt.

Det föreslås att de uppgifter som förs in i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården kompletteras vad gäller sådana studerande som har tillfällig rätt att utöva det yrke de studerar till. I registret ska införas personuppgifter och uppgifter om avgöranden i fall då Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket riktat tillsynsåtgärder mot personer som är införda i registret.

Det föreslås att tillämpningsområdet för paragrafen om utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan, hälsotillståndet och yrkesskickligheten hos yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården utvidgas till att gälla även personer som söker om rätt att utöva yrke.

Lagen avses träda i kraft den 1 april 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
De som genomgått utbildning i Finland	3
De som genomgått utbildning i en annan EU/EES-stat	4
De som genomgått utbildning utanför EU- eller EES-området	4
Legitimering av tandläkare	6
Säkerställande av kunnande och språkkunskap hos yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården	6
Tillsyn över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården	7
Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården	8
2.2 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i EU	9
Yrkeskvalifikationsdirektivet	9
Nordisk överenskommelse om gemensam nordisk arbetsmarknad	9
Legitimering av läkare i andra nordiska länder	10
2.3 Bedömning av nuläget	11
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	13
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	14
4.1 Ekonomiska konsekvenser	14
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	14
4.3 Samhälleliga konsekvenser	14
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	14
6 REMISSYTTRANDE OCH HUR DE HAR BEAKTATS	15
DETALJMOTIVERING	15
1 LAGFÖRSLAG	15
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	20
3 IKRAFTTRÄDANDE	20
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	20
LAGFÖRSLAG	22
Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården	22
BILAGA	32
PARALLELLTEXT	32
Lag om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården	32

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I lagen och förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994, nedan lagen om yrkesutbildade personer och 564/1994, nedan förordningen om yrkesutbildade personer) föreskrivs om legitimering av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt förutsättningarna för deras rätt att utöva yrke

Med yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården avses den som med stöd av lagen om yrkesutbildade personer har erhållit rätt att utöva yrke (legitimerad yrkesutbildad person) eller tillstånd att utöva yrke (yrkesutbildad person som beviljats tillstånd) samt den som med stöd av lagen om yrkesutbildade personer har rätt att använda i förordningen om yrkesutbildade personer nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården (yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning). Tillsyns- och tillståndsverket för hälso- och sjukvården (Valvira) beviljar rätt att utöva yrke som legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården samt rätt att använda skyddad yrkesbeteckning. Till Valviras uppgifter hör också att svara för den tillsyn över yrkesutbildade personer som ålagts verket.

I 2 kap. i lagen om yrkesutbildade personer bestäms om rätt att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Kraven för att erhålla denna rätt beror på om personen har studerat i Finland, en annan stat som hör till Europeiska unionen (nedan EU) eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan EES) eller i en stat som inte hör till EU- eller EES-området. Förutsättningarna för legitimering och rätt att utöva yrke beror också på om personen är medborgare i en EU- eller EES-stat eller en stat som inte hör till EU eller EES. Då det är fråga om en examen som avlagts i en EU- eller EES-stat grundar sig den nationella lagstiftningen på Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (nedan yrkeskvalifikationsdirektivet).

Yrkeskvalifikationsdirektivet har genomförts som en del av lagen om yrkesutbildade personer. Utöver detta bestämmer medlemsländerna i huvudsak själva om innehållet i lagstiftningen och förfarandet som gäller erkännande.

Det har blivit vanligare att yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården rör sig från ett land till ett annat. Valvira har under 2013 fattat sammanlagt 610 beslut om legitimering av sådana yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som fått sin utbildning utomlands. Största delen av besluten gäller sjukskötare, läkare och tandläkare som fått sin utbildning i ett land som hör till EU- eller EES-området. År 2013 legitimerade Valvira 178 läkare, 117 specialister och 155 sjukskötare som avlagt examen utomlands. I fråga om tandläkare fick 111 personer begränsad rätt att utöva yrket efter grundutbildning och 112 personer legitimerades efter praktisk tjänstgöring. I fråga om andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården legitimerades betydligt färre av dem som avlagt examen utomlands, 0—7 legitimeringar per yrkesgrupp.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

De som genomgått utbildning i Finland

Enligt 4 § i lagen om yrkesutbildade personer beviljas en person som i Finland har genomgått grundutbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket av Valvira på ansökan rätt att utöva läkar- eller tandläkaryrket som legitimerad yrkesutbildad person.

Valvira beviljar på ansökan en person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till de yrken inom hälso- och sjukvården som nämns i 5 § i lagen om yrkesutbildade personer rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person och att använda yrkesbeteckningen i fråga. Yrken som enligt 5 § i lagen om yrkesutbildade personer ska legitimeras är provisors-, psykolog-, tal-

terapeut-, näringssterapeut-, farmaceut-, sjukskötar-, barnmorske-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- och tandteknikeryrket.

De som genomgått utbildning i en annan EU/EES-stat

Rätt att utöva yrke inom hälso- och sjukvården med stöd av principen om automatiskt erkännande

Erkännande av personer som avlagt examen för läkare, tandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska sker i enlighet med yrkeskvalifikationsdirektivet och 6 och 7 § i lagen om yrkesutbildade personer med stöd av principen om automatiskt erkännande. Sökanden ska ha ett i yrkeskvalifikationsdirektivets bilagor avsett examensbevis.

Om utbildningen inte fyller kraven för automatiskt erkännande omfattas utbildningen av den generella ordningen för erkännande; t.ex. äldre examina och examina som avlagts i nya medlemsländer innan de gick med i Europeiska unionen.

Valvira har enligt nuvarande lagstiftning inte rätt att i samband med legitimeringen bedöma en sökandes kunskaper i finska eller svenska. Bedömningen av språkkunskapernas tillräcklighet vilar på arbetsgivarens ansvar.

Rätt att utöva yrken inom hälso- och sjukvården med stöd av den generella ordningen för erkännande

De yrkesutbildade personer som omfattas av den generella ordningen för erkännande ska ha ett i yrkeskvalifikationsdirektivet avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva yrket. Den generella ordningen för erkännande omfattar de yrken som nämns i 8 § i lagen om yrkesutbildade personer, nämligen psykolog-, talterapeut-, näringssterapeut-, farmaceut-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-,

munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- och tandteknikeryrket.

Inom det generella examenssystemet jämförs den utbildning som sökanden genomgått med nationell utbildning. Valvira kan vid behov enligt 5 § 2 mom. i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1093/2007) be ett universitet, en högskola eller en annan läroanstalt om ett utlåtande om sökandens studiers likvärdighet och ämnesområden som saknas jämfört med studier i Finland. Om utbildningen avsevärt skiljer sig från motsvarande utbildning i Finland, kan Valvira besluta om en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov. Sökanden får välja om han eller hon vill slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov som kompensationsåtgärd.

Under anpassningsperioden kan sökanden utöva sitt yrke under ledning och tillsyn av en legitimerad yrkesutbildad person/yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning som hör till samma yrkesgrupp. Efter anpassningsperioden får Valvira av handledaren ett utlåtande om sökandens förmåga och skicklighet att utöva sitt yrke. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet finns i 10–12 § i statsrådets förordning om yrkesutbildade personer.

De som genomgått utbildning utanför EU- eller EES-området

Med stöd av 11 § i lagen om yrkesutbildade personer beviljas en medborgare i en EU- eller EES-stat, som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en av Valvira godkänd utbildning som leder till läkar- eller tandläkaryrket och som har visat att han eller hon uppfyller eventuella andra kompetenskrav som föreskrivs genom förordning av statsrådet, av Valvira på ansökan rätt att i Finland utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person. Enligt 4 § i förordningen om yrkesutbildade personer krävs att sökanden har fullgjort den tjänstgöring, genomfört de tilläggsstudier och genomgått det förhör för utredande av yrkesskickligheten som Valvira eventuellt bestämmer särskilt så att hans eller hennes kompetens motsvarar en motsvarande utbildning i Finland. I ovan nämnda situatio-

ner behöver sökanden för att legitimeras inte bevisa att han eller hon har tillräckliga kunskaper i finska eller svenska utan bedömning av språkkunskaperna vilar på arbetsgivarens ansvar.

Valvira kan enligt 13 § i lagen om yrkesutbildade personer av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har avlagt läkarexamen i en stat utanför EU eller EES, legitimering och rätt att utöva läkaryrket i Finland under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet samt tillräckliga språkkunskaper.

Enligt 14 § i förordningen om yrkesutbildade personer krävs för en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har avlagt läkarexamen i en stat utanför EU eller EES att han eller hon har fullgjort den tjänstgöring, genomfört de tilläggsstudier och genomgått det förhör för utredande av yrkeskickligheten som Valvira eventuellt bestämmer så att personens kompetens motsvarar en motsvarande utbildning i Finland samt att personen visat att han eller hon har tillräckliga språkkunskaper. När språkkunskaperna konstateras ska enligt 14 § i förordningen om yrkesutbildade personer sådana språkkunskaper anses vara tillräckliga som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som ifrågavarande tillstånd eller rätt att utöva yrket förutsätter. För legitimering kräver Valvira intyg över kunskaper i finska eller svenska.

Villkor som Valvira bestämt för legitimering av läkare som fått sin utbildning i en stat utanför EU- och EES-området

För att legitimeras krävs av läkare som fått sin utbildning utanför EU- och EES-området först och främst att de genomgått en utbildning som utomlands leder till läkaryrket. Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården förutsätter att alla yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ska ha tillräckliga språkkunskaper (18 a § i lagen om yrkesutbildade personer). Av en läkare som inte är medborgare i en EU- eller

EES-stat och som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES krävs intyg över tillräckliga kunskaper i finska eller svenska. Språkkunskaperna ska vara åtminstone nöjaktiga och motsvara färdighetsnivån 3/6 i allmänna språkexamen.

Valvira har enligt nuvarande lagstiftning inte rätt att i samband med legitimeringen av en sökande som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har avlagt sin läkarexamen i ett land utanför EU eller EES kräva intyg över språkkunskaper. Bedömningen av språkkunskapernas tillräcklighet vilar i dessa fall på arbetsgivarens ansvar.

Valvira kan kräva minst sex månader lång läkarpraktik av en sökande. Som praktik godkänns sådan läkarpraktik eller annan tjänstgöring som fullgjorts på ett sådant finskt sjukhus eller hälsovårdscentral som upprätthålls av staten, en kommun eller samkommun och vars innehåll motsvarar den praktik som krävs av medicine studerande i Finland. Praktiken fullgörs vanligen under benämningen amanuens.

Innan en person legitimeras kan det krävas att sökanden genomgår förhör som innefattar ett skriftligt prov om centrala delområden inom medicin, ett skriftligt prov om hälso- och sjukvårdsförvaltningen och ett praktiskt patientprov i en mottagningssituation. För det praktiska genomförandet av förhöret ansvarar i nuläget Tammerfors universitet. Provet målnivå motsvarar nivån för i Finland utbildade medicine licentiater. Då sökanden genomfört och blivit godkänd i det kliniska och det administrativa provet genomför han eller hon ett patientprov som innefattar mottagning av tre patienter i en hälsovårdscentral. Syftet med det praktiska patientprovet är att säkerställa att läkaren är beredd att möta patienter, har interaktionsförmåga och behärskar de centrala metoderna inom allmänläkaryrket. Den kliniska läraren svarar för de praktiska arrangemangen och patientsäkerheten.

Man kan delta högst tio gånger i vardera skriftligt prov. Efter att ha blivit underkänd i ett prov tre gånger i rad kan man följande gång anmäla sig till provet först efter ett år. Om man blivit underkänd i det kliniska eller det administrativa provet tio gånger kan man inte längre göra om provet. Från och med

början av 2011 har det varit möjligt att delta tre gånger i det praktiska patientprovet. Om man blir underkänd vid första försöket kan man delta i på nytt tidigast efter ett halvt år. Om provet blir underkänt också vid andra försöket kan man göra ett tredje försök efter ett år. Under denna period ska sökanden genomföra en sex månader lång tilläggspraktik som läkarpraktikant. Denna praktik krävs utöver den sex månader långa praktik som hör till villkoren för legitimering av en ovannämnd person som avlagt examen utanför EU- och EES-området.

Legitimering av tandläkare

Legitimering av en person som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som avlagt tandläkarexamen i en EU- eller EES-stat sker med stöd av principen om automatiskt erkännande.

Enligt 13 § i lagen om yrkesutbildade personer kan Valvira bevilja en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har avlagt tandläkarexamen i en stat utanför EU eller EES tillstånd att utöva tandläkaryrket eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad tandläkare, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning samt tillräckliga språkkunskaper. För att erhålla tillstånd att utöva tandläkaryrke eller rätt att vara verksam som legitimerad tandläkare krävs att sökanden har fullgjort den tjänstgöring, genomfört de tilläggsstudier och genomgått det förhör för utredande av yrkesskickligheten som Valvira eventuellt bestämmer så att hans eller hennes kompetens motsvarar tandläkarutbildning som genomgått i Finland. Enligt 14 § i förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994) krävs att personen visar att han eller hon har tillräckliga kunskaper i finska eller svenska. Personen ska antingen ha avlagt språkexamen för statsförvaltningen med nöjaktigt betyg eller allmän språkexamen på minst språkfärdighetsnivån 3/6.

Efter att sökanden genomfört språkprovet deltar han eller hon i tre förhör som ordnas särskilt av odontologiska fakulteterna vid

Helsingfors och Åbo universitet. Den som ansöker om att bli legitimerad tandläkare ska genomföra ovannämnda prov med godkänt betyg. Genom de teoretiska och praktiska proven som ingår i förhören vill man reda ut att sökandens kunskaper och färdigheter inom odontologi motsvarar den nivå som i Finland krävs för kliniskt arbete.

Då sökanden med godkända vitsord avlagt de prov som förutsätts och universitetet gett intyg över att proven avlagts och att sökandens utbildning motsvarar en finsk tandläkares kompetens kan han eller hon av Valvira ansöka om tillstånd att utöva tandläkaryrket under ledning och tillsyn av en legitimerad tandläkare med rätt att självständigt utöva tandläkaryrket. Rätt att självständigt utöva tandläkaryrket kan beviljas efter det att en person fullgjort ovannämnda, minst nio månader långa praktiska tjänstgöring.

En person som ansöker om att bli legitimerad tandläkare ska lämna in en skriftlig ansökan till Valvira. Då sökanden lämnar in sin ansökan ska de villkor för legitimering som räknas upp ovan vara uppfyllda. Sökanden ska alltså ha avlagt grundexamen för tandläkare och språkexamen i finska eller svenska samt genomfört förhören vid Helsingfors eller Åbo universitet.

Säkerställande av kunnande och språkkunskap hos yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Enligt 8 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) ska verksamheten inom hälso- och sjukvården vara högkvalitativ och säker och bedrivs på behörigt sätt. En verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården ska göra upp en plan för kvalitetsledningen och för hur patientsäkerheten tillgodoses.

Enligt 3 § i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) har varje patient rätt till hälso- och sjukvård av god kvalitet. Vården skall ordnas och patienten bemötas så att hans eller hennes människovärde inte kränks och att hans eller hennes övertygelse och integritet respekteras.

Enligt 1 § i lagen om yrkesutbildade personer är syftet med lagen att garantera att yr-

kesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har sådan utbildning som yrkesutövningen förutsätter, annan tillräcklig yrkeskompetens och andra sådana färdigheter som yrkesutövningen förutsätter.

En arbetsgivare som anställer en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska säkerställa att sökanden har yrkeskunnande och tillräckliga språkkunskaper. När det gäller legitimering av en yrkesutbildad person ska arbetsgivaren kunna lita på Valvira's beslut och de uppgifter som framkommer i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Det vilar på arbetsgivarens ansvar att bedöma om sökanden har tillräckligt yrkeskunnande för de uppgifter som han eller hon kommer att utföra som anställd hos arbetsgivaren.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har själv lagstadgad skyldighet att upprätthålla och uppdatera de kunskaper som behövs i yrkesutövningen. Enligt 18 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildade personer är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skyldig att göra sig förtrogen med de bestämmelser och föreskrifter som gäller yrkesutövningen. Arbetsgivaren för en yrkesutbildad person ska göra det möjligt för personen i fråga att delta i behövlig yrkesinriktad fortbildning. (18 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildade personer). I 5 § i hälso- och sjukvårdslagen bestäms om arbetsgivarens skyldighet som gäller fortbildning. En kommun eller en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt ska se till att hälso- och sjukvårdspersonalen i tillräcklig utsträckning deltar i fortbildning inom hälso- och sjukvård.

Med tanke på patientsäkerheten är det nödvändigt att läkaren och vårdpersonalen har tillräckliga muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska. Enligt 18 a § i lagen om yrkesutbildade personer ska en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ha sådana tillräckliga språkkunskaper som förutsätts i de uppgifter han eller hon sköter. Arbetsgivaren är skyldig att se till att alla anställda yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har sådana tillräckliga språkkunskaper som förutsätts i de uppgifter de sköter.

För att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som inte är medborgare i en

EU- eller EES-stat ska legitimeras kräver Valvira intyg över kunskaper i finska eller svenska. Enligt den praxis som Valvira iakttar ska språkkunskaperna ligga på minst nivå nöjaktig (B1) i språkexamen för statsförvaltningen eller språkfärdighetsnivån 3/6 (medelnivå) i allmänna språkexamen. Av en person som är medborgare i en EU- eller EES-stat krävs för närvarande inget intyg över språkkunskaper i samband med legitimering. Enligt lagen om yrkesutbildade personer krävs sådana tillräckliga språkkunskaper som förutsätts i yrkesutövningen också av dessa personer, vilket blir upp till arbetsgivaren att bedöma.

Enligt 5 § i lagen om patientens ställning och rättigheter har en patient rätt att få upplysningar om sitt hälsotillstånd, vårdens och behandlingens betydelse, olika vård- och behandlingsalternativ och deras verkningar samt om andra omständigheter som hänför sig till vården och behandlingen och som har betydelse då beslut fattas om hur patienten skall vårdas. En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska ge upplysningar på ett sådant sätt att patienten i tillräcklig utsträckning förstår innebörden av dem. Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården inte behärskar det språk som patienten använder eller om patienten på grund av hörsel-, syn- eller talskada inte kan göra sig förstådd, skall tolk anlitas i mån av möjlighet. Enligt 6 § i lagen om patientens ställning och rättigheter ska vården och behandlingen ges i samförstånd med patienten. Enligt 7 § i social- och hälsovårdsministeriets förordning om journalhandlingar (298/2009) ska det i journalhandlingarna antecknas tillräckligt omfattande uppgifter som behövs för trygghet av att god vård ordnas, planeras, tillhandahålls och följs upp för en patient. Anteckningarna ska vara tydliga och begripliga. När anteckningarna görs får bara allmänt kända och godtagna begrepp och förkortningar användas.

Tillsyn över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Social- och hälsovårdsministeriet sköter om den allmänna styrningen av och tillsynen

över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr och övervakar på riksnivå de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården. Regionförvaltningsverket leder och övervakar den verksamhet som utövas av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården inom verkets verksamhetsområde. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, som lyder under social- och hälsovårdsministeriet, leder regionförvaltningsverkens verksamhet i syfte att förenhetliga verksamhetsprinciper, förfaringsätt och beslutspraxis vid styrningen och övervakningen av de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården behandlar ärenden i anslutning till styrningen och övervakningen av de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården i synnerhet när det är fråga om

1. principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,
2. en misstanke om felbehandling som lett till döden eller grav bestående invaliditet,
3. ett ärende som har samband med en utredning av dödsorsak som utförts av en rättsläkare,
4. ärenden som kan förutsätta säkerhetsåtgärder eller disciplinära åtgärder, eller
5. ett ärende som regionförvaltningsverket är jävigt att behandla.

Tillsyn över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården inleds i allmänhet på grund av ett klagomål eller en anmälan som gäller en yrkesutbildad person. Tillsyn kan inledas också på en myndighets initiativ. Om det i utredningarna konstateras att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården gjort sig skyldig till felaktigheter eller försummelse kan påföljden vara administrativ styrning (underrättelse om uppfattningen, uppmärksamgörande eller anmärkning), skriftlig varning, begränsning av rätten att utöva yrket (till exempel förbud mot att förskriva vissa läkemedel) eller framtagna av rätten att utöva yrket för en bestämd tid eller helt och hållet. Nämnden för tillsyn över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården behandlar ärenden som gäller disciplinära åtgärder och begränsning eller framtagna av rättigheter. Under 2013 fattade till-

synsnämnden 209 beslut, som gällde 194 yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Största delen av fallen gällde framtagna av rätten att utöva yrke eller förbud mot att använda yrkesbeteckning inom hälso- och sjukvården. Sammanlagt fattades 97 sådana beslut, 67 beslut som gällde begränsning av rätten att utöva yrke medan 31 personer fick en skriftlig varning. Då man ingriper i rätten att utöva yrke krävs grundliga utredningar. Oftast är det fråga om missbruks- eller mentala problem. Genom att ingripa i rätten att utöva yrke har det varit möjligt att förhindra att patientsäkerheten äventyras.

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I syfte att sköta sina tillsynsuppgifter för Valvira i enlighet med 24 § i lagen om yrkesutbildade personer centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. I september 2010 tog man i bruk en internetbaserad informationstjänst för centralregistret över yrkesutbildade inom hälso- och sjukvården, som kallas Terhikki. Syftet med den allmänt tillgängliga informationstjänsten är att göra det lättare att ta del av information om yrkeskvalifikationerna hos yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. I centralregistret införs yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i 39 yrkesgrupper. I registret införs uppgifter om namn och utbildning, rätt och tillstånd att utöva yrke samt tillsynsuppgifter från Valvira och regionförvaltningsverket. I registret införs också uppgifter om varningar, bötes- och fängelsestraff samt avsättning eller avstängning från tjänsteutövning som har samband med yrkesutövningen.

Medicine, odontologie eller farmacie studerande, som har genomfört de studier som det föreskrivs om i lagen och förordningen om yrkesutbildade personer införs i centralregistret på basis av universitetets anmälan. De kan således tillfälligt vara verksamma i legitimerade yrkesutbildade personers uppgifter. I registret införs studerandes namn- och personuppgifter och uppgifter om när studierna har inlett samt om genomförda studier. I samband med att studerande införs i registret

får de ett registernummer och medicine och odontologie studerande får dessutom en identifikationskod som de ska använda vid förskrivning av läkemedel och andra handlingar i anslutning till de förmåner som FPA verkställer.

Enligt 6 § 1 och 2 mom. i lagen om tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har bland annat statliga och kommunala myndigheter, sammanslutningar eller inrättningar som bedriver service- eller sjukvårdsverksamhet samt apoteken och andra i bestämmelsen avsedda instanser rätt att underrätta tillsynsmyndigheten om en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som i utövningen av sitt arbete med klienter eller patienter kan äventyra klient- eller patientsäkerheten.

2.2 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i EU

Yrkeskvalifikationsdirektivet

Inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tillämpas en generell ordning för erkännande för att främja en flexibel arbetskrafts- och tjänstemarknad och trygga fri rörlighet. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer (yrkeskvalifikationsdirektivet) fastställs de regler enligt vilka en medlemsstat som kräver bestämda yrkeskvalifikationer för tillträde till eller utövande av ett reglerat yrke inom sitt territorium ska erkänna sådana yrkeskvalifikationer som en medborgare i EU förvärvat i en annan medlemsstat och som ger innehavaren av dessa kvalifikationer rätt att i staten i fråga utöva yrket. Yrken inom hälso- och sjukvården som omfattas av den generella ordningen för erkännande av yrkeskvalifikationer är läkare, tandläkare, sjukskötare, barnmorska och provisor. I yrkeskvalifikationsdirektivet anges minimikraven för utövande av ovannämnda yrken som omfattas av principen om automatiskt erkännande. Direktivet påverkar inte medlemsstaternas rätt att kontrollera utbildningskraven för yrkesutbildade personer inom häl-

so- och sjukvården och inte heller fortbildning eller annan utbildning inom yrket.

Ändringarna i yrkeskvalifikationsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU av den 20 november 2013 om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen) antogs i november 2013 och trädde i kraft 18.1.2014. Ändringen av direktivet innefattar bestämmelser om bl.a. ibruktagande av ett europeiskt yrkeskort. Syftet med att ta i bruk ett yrkeskort är att göra erkännande av yrkesutbildade personers yrkeskvalifikationer ännu lättare och snabbare och således främja tillfällig rörlighet. Kommissionen antar särskilda genomförandeakter där det anges för vilka yrken yrkeskort kan beviljas. Den nationella tidsfristen för genomförande av direktivändringarna är 2015. I denna regeringsproposition behandlas inte genomförandet av ändringarna i yrkeskvalifikationsdirektivet, utan det bereds separata propositioner om dem senare.

Nordisk överenskommelse om gemensam nordisk arbetsmarknad

En överenskommelse om gemensam nordisk arbetsmarknad för viss hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer är i kraft mellan de nordiska länderna. Överenskommelsen tillämpas på yrkesutövare som är medborgare i Island, Norge, Sverige, Finland eller Danmark. Överenskommelsen gäller 22 sådana yrkesbeteckningar inom hälso- och sjukvården vars utbildningar i alla nordiska länderna är likvärdiga. På grundval av rätt att utöva yrke som beviljats i en av de fördragsslutande staterna kan motsvarande rätt beviljas också i en annan fördragsslutande stat. Yrken som omfattas av överenskommelsens tillämpningsområde är läkare, tandläkare, sjukskötare, provisor, fysioterapeut, ergoterapeut, barnmorska, hälsovårdare, optiker, psykolog, farmaceut, röntgenskötare, mentalvårdare, tandvårdare/munhygienist, talterapeut och fotvårdare. Överenskommelsen tillämpas dessutom på veterinäryrket, som det finns

särskilda bestämmelser om i lagstiftningen inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

Legitimering av läkare i andra nordiska länder

Sverige

I Sverige ansvarar Socialstyrelsen för legitimeringssystemet. Av sökanden kan efter att examensintyget granskats begäras dokument om utbildningens längd och innehåll samt om sökandens arbetserfarenhet. Utöver språkintyg i svenska duger också språkintyg i norska eller danska. Efter ett språkprov ska sökanden genomföra ett medicinskt kunskapsprov, det så kallade TULE-provet, som arrangeras av Karolinska institutet. TULE-provet äger rum två gånger per år och tar tre dagar. Under första dagen hålls ett gemensamt teoretiskt prov och under andra och tredje dagen individuella praktiska prov. Det teoretiska och praktiska medicinska kunskapsprovet kan godkännas skilt och hela provet behöver inte avläggas på en gång. Efter detta ska sökanden genomföra en 18 månader lång praktik (allmäntjänstgöring, AT), som avslutas med ett skriftligt prov. Fördelningen mellan olika delområden är bestämd på förhand. Specialistläkare med lång arbetserfarenhet antas efter språkprovet till en 6 månaders prövotid inom sin egen specialitet och behöver inte genomföra TULE-provet. Kraven för att legitimering ska beviljas ökar dock om det inte under prövotiden går att säkerställa att sökanden är kvalificerad. En kurs i samhälls- och författningskunskap är obligatorisk för alla sökanden. Kursen är två veckor lång och avgiftsfri. Också auskultering, det vill säga att följa en annan läkares yrkesutövning, nämns som en möjlighet att bekanta sig med svenska läkares yrkesutövning, men är inte obligatorisk. Innan hela TULE-provet är godkänt kan tillstånd att utöva läkaryrket beviljas för högst ett år.

Norge

I Norge ansvarar Statens Autorisasjonskontor (SAK) för legitimering. Sökanden måste

på förhand betala en behandlingsavgift för ansökan om legitimering. Utöver examensbevis krävs noggrann utredning om studieprogrammet jämte redovisning av timantal. Också arbetsintyg fogas till ansökan. Dokumenten får vara skrivna på norska, svenska, danska eller engelska. Vid granskningen av utbildningsdokumenten samarbetar SAK med det amerikanska organet US Educational Commission for Foreign Medical Graduates (ECFMG). Förutom ansökan om legitimering till de norska myndigheterna måste sökanden också lämna in dokument om sin grundutbildning till ECFMG för granskning. För denna granskning tas en särskild avgift ut. Granskningen kan ta nästan ett halvt år och SAK inleder sin behandlingsprocess först efter att man erhållit resultatet. Att utbildningen motsvarar norsk utbildning utreds noggrant genom granskning av kursbeskrivningarna. Om utbildningen anses motsvara den norska utbildningen ska sökanden genomgå kurser i nationella ämnen innan legitimering kan beviljas. Om utbildningen däremot inte anses motsvara den norska utbildningen ska sökanden delta i ett medicinskt prov (OSCE-prov), som ordnas två gånger per år. I de nationella ämnena ingår utbildning om hälso- och sjukvårdens organisering och lagstiftning, receptlära, kulturutbildning och övrig orientering. En språkkurs ordnas vid Oslo universitet och det är obligatoriskt att genomgå den. Syftet med språkkursen är att lära sig att kommunicera med patienterna, deras anhöriga och kolleger utan problem. En läkare som fått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES och redan beviljats legitimering i ett annat nordiskt land behöver inte skicka betygen för bedömning till ECFMG eller lämna in detaljerade uppgifter om kurserna.

Danmark

I Danmark ansvarar sundhedsstyrelsen för legitimering. Först bedöms examensbeviset. Om examen avlagts för över sex år sedan måste sökanden bevisa att han eller hon varit verksam som läkare i minst 12 månader efter det att examen avlagts. Först genomför sökanden ett muntligt och skriftligt prov i

danska. Efter detta kan sökanden delta i ett medicinskt förhör vid Köpenhamn universitet. Provet är avgiftsfritt och består av en skriftlig och en muntlig del. Prov ordnas två gånger per år och man har tre försök på sig att klara provet. Proven bedöms enligt skalan godkänd/underkänd. Sökanden måste även genomföra en tre dagar lång kurs i lagstiftning inom hälso- och sjukvården. Under varje dag av kursen ordnas ett prov. Man har tre försök på sig att klara kursen. Efter språkprovet, de medicinska proven och kursen i lagstiftning kan sökanden söka praktikplats. För praktikperioden beviljas ett tillstånd för utövning av yrket som gäller för viss tid. Praktikperioden är 12 månader och i den ingår också kurser. Sökandens kliniska kunskaper och kommunikationsfärdigheter bedöms och rapporter över dessa skickas till sundhedsstyrelsen. Praktikperioden kan avbrytas på grund av negativa bedömningar. Efter godkänd praktik beviljas sökanden legitimering. För specialister är praktikperioden sex månader och tilläggsstudier kan krävas.

2.3 Bedömning av nuläget

Kompetent, kunnig och tillräcklig personal spelar en central roll för att säkerställa kvaliteten på hälso- och sjukvårdsverksamheten och vården. Med tanke på tillgången till personal inom hälso- och sjukvården är det viktigt att uppmuntra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som kommer till Finland att söka sig till uppgifter inom sin bransch. Man ska så tillförlitligt som möjligt säkerställa att sökandens examen är riktig och att sökanden har de kvalifikationer som krävs för yrket. En tydlig och smidig legitimeringsprocess gynnar både den behöriga myndigheten, Valvira, och sökandens rättskydd.

Under hösten 2009 kom det fram att en person visat upp förfalskade studieprestationer för arbetsgivaren och tillfälligt varit verksam som läkare trots att personen i själva verket inte var medicine studerande. År 2010 kom det fram två fall där personer visat upp felaktiga examensbevis för Valvira och efter att de legitimerats utövat läkaryrket. Dessa

oegentligheter har försämrat människornas förtroende för hälso- och sjukvården. På grund av de oegentligheter som inträffat har Valvira granskat alla legitimeringar av läkare som avlagt sin examen utanför EU- eller EES-området.

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 15 november 2011 en arbetsgrupp för att utreda och bedöma beviljandet av rätt att utöva yrken inom hälso- och sjukvården samt processen som gäller uppföljning av och tillsyn över yrkesutövningen. Arbetsgruppen hade som särskild uppgift att arbeta med läkares rättigheter och bedöma hur internationaliseringen och rörligheten bland yrkesutbildade personer påverkar tillsynen över rätten att utöva yrke. Arbetsgruppen överlämnade sitt betänkande till social- och hälsovårdsministeriet den 29 februari 2012.

Tillsynsarbetsgruppen konstaterade i sin rapport att det krävs att legitimeringsprocessen utvecklas för att ändamålsenlig yrkesutövning, tillräcklig tillsyn och patientsäkerhet ska kunna säkerställas inom hälso- och sjukvården. Tillsynsarbetsgruppen föreslog att lagen om yrkesutbildade personer preciseras. Enligt förslagen borde examensbevisens riktighet utredas tillförlitligt antingen genom att Valvira kontrollerar examensuppgifterna direkt med universitet i fråga eller genom att sökanden hos en myndighet i landet i fråga får bestyrkt att dokumenten är riktiga. Finska universitet och läroanstalter för hälso- och sjukvården borde meddela Valvira alla som avlagt examen direkt efter det att de utexaminerats. De som avlagt läkarexamen utanför EU- eller EES-området borde klara ett skriftligt prov och ett nytt yrkesinriktat språkprov som villkor för legitimering innan de kan vara verksamma som läkarpraktikanter.

För närvarande kan en läkare som kommer till Finland från en stat som inte hör till EU- eller EES-området direkt ta kontakt med en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården och söka dit som läkarpraktikant redan innan han eller hon kontaktar Valvira eller Valvira på annat sätt haft möjlighet att kontrollera om personens läkarexamen är riktig. Detta innebär att den ansvariga överläkaren i verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården i fråga ensam ansvarar för att säkerställa att den som söker dit som läkarprakti-

kant har riktig examen och tillräcklig kompetens. Ur patientsäkerhetssynvinkel säkerställer detta förfarande inte att den som söker som läkarpraktikant har tillräcklig kompetens.

Det har noterats brister i språkkunskaperna hos läkare som kommer till Finland från utlandet. Det har förekommit sådana fel i recept som gjort det omöjligt att tolka dem i apoteken. Också i anteckningar i journalhandlingarna har varit otydliga på grund av bristande språkkunskaper. I sådana situationer försvåras dialogen mellan patient och läkare, vilket kan orsaka att en förtroendefull vårdrelation inte skapas och kan äventyra patientsäkerheten.

Undervisnings- och kulturministeriets arbetsgrupp har föreslagit ändringar i kraven på språkkunskaper vid legitimering av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (Bedömning av språkkunskaper och komplettering av utbildning som skaffats utanför EU/EES-länderna inom hälsovårdssektorn, Undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2014:5). Arbetsgruppen har begränsat sitt arbete till att gälla de yrkesgrupper som är störst när det gäller personer som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området, så som läkare, tandläkare och sjukskötare. I sin rapport konstaterade arbetsgruppen att den språkfärdighetsnivå som för närvarande krävs av läkare och sjukskötare inte är tillräcklig och således borde höjas. Arbetsgruppen föreslår att kravet på språkkunskaper ska höjas till språkfärdighetsnivån 4 i de allmänna språkexamina/nivå B2 inom referensramen för kraven på europeiska språkkunskaper.

Även om språkkunskaper obestriddligen är en central del av yrkesskickligheten hos en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och därmed av patientsäkerheten, bör man samtidigt se till att yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som kommer från ett annat land än Finland kan få tillräcklig utbildning både för att uppnå tillräckliga yrkesinriktade språkkunskaper och för att integreras i vårt servicesystem. Invandrare som kommer till Finland erbjuds undervisning i finska som en del av integrationsutbildningen. Denna utbildningsnivå kan dock

inte anses vara tillräcklig för att yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ska tillägna sig den språkkunskap som krävs.

Utbildning i yrkesinriktade språkkunskaper erbjuds antingen i form av skräddarsydd språkutbildning som arbetsgivaren beställt eller i form av arbetskraftspolitisk utbildning så att det inte bara är fråga om språkutbildning, utan så att språkutbildningen är en del av arbetskraftspolitisk utbildning som utvecklar annat kunnande. I praktiken har en förutsättning för förverkligandet av dessa båda alternativ varit att den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som kommer till Finland är medveten om att han eller hon antagligen kommer att beviljas rätt att vara verksam som yrkesutbildad person i Finland. Således har man i praktiken inte kunnat påbörja utbildningen innan Valvira åtminstone har godkänt den utbildning som avlagts tidigare utanför EU- eller EES-området.

För närvarande har man inte kunnat kräva språkkintyg som villkor för legitimering av en person som är medborgare i en EU eller EES-stat. Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet (2013/55/EU) ska en yrkesverksam person ha tillräckliga språkkunskaper. Motsvarande bestämmelse finns i 18 a § i lagen om yrkesutbildade personer. Ändringarna i yrkeskvalifikationsdirektivet (2013/55/EU) gör det möjligt att testa språkkunskaperna framför allt i fråga om yrken som har inverkan på patientsäkerheten. Ändringarna i yrkeskvalifikationsdirektivet ska genomföras nationellt inom två år efter det att direktivet trätt i kraft. Genomförandet av ändringarna i direktivet bereds särskilt.

I 25 § i lagen om yrkesutbildade personer bestäms om utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet. Om det finns grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Valvira ålägga honom eller henne att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus. Finns det grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller

yrkeskunskaper, kan Valvira ålägga honom eller henne att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av hans eller hennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper.

Valvira kan redan under ansökningsprocessen få reda på att en person som ansöker om att bli legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller om rätt att använda skyddad yrkesbeteckning, har av sjukdom, missbruk av rusmedel, nedsatt funktionsförmåga eller annan motsvarande anledning orsakade problem som inverkar på yrkesutövningen. I lagen om yrkesutbildade personer finns för närvarande inga bestämmelser enligt vilka Valvira skulle ha möjlighet att noggrannare utreda en sökandes situation. Valvira kan endast be att sökanden själv presenterar en utredning om sitt hälsotillstånd och frågan utreds endast på grundval av denna utredning.

Enligt 2 § 3 mom. i lagen om yrkesutbildade personer kan även den som studerar för yrket i fråga tillfälligt sköta en legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter under ledning och tillsyn av en legitimerad yrkesutbildad person med rätt att självständigt utöva yrket i fråga. I fråga om en sådan studerande iakttas då i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om yrkesutbildade personer. I centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården inför enligt 24 a § 5 punkten namn, personbeteckning, registernummer och uppgift om när studierna har inletts och om genomförda studier i fråga om medicine, odontologie eller farmacie studerande som har genomfört de studier som det föreskrivs om i lagen och förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Också avgöranden av regionförvaltningsverket och Valvira som gäller eventuella konstateranden av felaktigheter eller försummelser i dessa studerandes tillfälliga yrkesutövning förs in i registret. För personer som studerar till andra yrken inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering eller som har tillfällig rätt att utöva yrket finns inga bestämmelser om att uppgifter ska införas i registret, vilket anses vara en brist i Valviras tillsynsverksamhet.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

En av de viktigaste ändringarna är att de bestämmelser i lagen om yrkesutbildade personer som gäller legitimeringsprocessen för läkare som fått sin utbildning i en stat utanför EU- eller EES-området ändras.

Det föreslås att bestämmelserna om de dokument som ska fogas till ansökan om erkännande eller godkännande av yrkeskvalifikationer preciseras i lagen om yrkesutbildade personer. Dessa ändringar gäller alla personer som ansöker om legitimering eller rätt att använda skyddad yrkesbeteckning.

Det föreslås att en bestämmelse enligt vilken Valvira ska fatta administrativt beslut om godkännande av examen för en läkare som fått sin utbildning i en stat utanför EU- eller EES-området tas i bruk i lagen om yrkesutbildade personer. Sökanden kan också i fortsättningen vara verksam som läkarpraktikant eller börja fullgöra den tjänstgöring, genomföra de tilläggsstudier eller genomgå de förhör som Valvira bestämmer först efter att han eller hon fått positivt beslut om godkännande av utbildningen. Syftet med ändringsförslaget är att införa flera faser i legitimeringsprocessen och göra den tydligare samt att förbättra patientsäkerheten. Samtidigt beaktas sökandens rättsskydd på ett bättre sätt än tidigare, då sökanden genast i början av legitimeringsprocessen får ett överklagbart beslut om godkännande av utbildningen.

I lagen föreslås möjlighet att förutsätta att sökandens yrkesmässiga funktionsförmåga, hälsotillstånd och yrkesskicklighet utreds redan då sökanden ansöker om rätt att utöva yrke. Detta är behövt i situationer då det finns misstanke om att en person, som ansöker om rätt att utöva yrke, på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel, nedsatt funktionsförmåga eller annan motsvarande anledning är oförmögen utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården. I lagen om yrkesutbildade personer finns för närvarande inga bestämmelser enligt vilka Valvira skulle ha möjlighet att noggrannare utreda en sökandes situation. Det föreslås att 25 § i lagen om yrkesutbildade personer kompletteras så att Valvira kan förutsätta att den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet eller yr-

kesskickligheten utreds i fråga om en person som ansöker om rätt att utöva yrke i en situation då det finns grundad anledning att göra det.

Det föreslås att bestämmelsen om de uppgifter som införs i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården kompletteras. I centralregistret ska i fortsättningen införas en yrkesutbildad persons personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet samt uppgifter om en person som studerar till ett sådant yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering och mot vilken Valvira eller regionförvaltningsverket har riktat en tillsynsåtgärd.

I lagen om yrkesutbildade personer finns utöver det som nämnts ovan flera andra bestämmelser som kräver omvärdering. Denna regeringsproposition fokuserar på de bestämmelser som i första hand kan påverka legitimeringsprocessens tillförlitlighet och korrigera de missförhållanden som iakttagits inom tillsynsverksamheten.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen anses inte ha några betydande ekonomiska konsekvenser.

Att dela upp legitimeringsprocessen för läkare som kommer från stater utanför EU- eller EES-området i två faser på föreslaget sätt innebär att den handläggningsavgift som tas ut av sökanden måste ses över. Eftersom en del av det administrativa arbete som för närvarande utförs i samband med legitimeringen i fortsättningen ska utföras som en del av det separata beslutet om godkännande av utbildningen borde en handläggningsavgift införas också för detta beslut. Samtidigt minskar det administrativa arbetet i samband med legitimeringsbeslutet, vilket innebär att handläggningsavgiften för det borde sänkas i motsvarande mån. I praktiken minskar den totala mängden administrativt arbete för en enskild sökandes del ändå inte, vilket innebär att den totala summan av de handläggningsavgifter som tas ut av en sökande borde hållas på samma nivå som tidigare. För närvarande blir

ansökningsprocessen på hälft för en del sökande och av dessa sökande tas ingen handläggningsavgift ut. I och med den nya situationen skulle dessa sökande ändå bli tvungna att betala handläggningsavgift i samband med beslutet om godkännande av utbildningen. För sökandena blir situationen mera rättvis än vad den är för närvarande.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna förtydligar och underlättar Valvira verksamhet i fråga om både handläggningen av ansökningar om legitimering och tillsynen. De ändringar som föreslås i datainnehållet i registret över yrkesutbildade personer anses effektivisera förhandstillsynen. Att dela upp legitimeringsprocessen för läkare som kommer från stater utanför EU- eller EES-området i faser ökar antalet överklagbara administrativa beslut. Detta kan orsaka att antalet besvär ökar något och skapa mera administrativt arbete för både Valvira och förvaltningsdomstolen. Ökningen i det administrativa arbetet kommer dock högst antagligen att vara liten. Det beräknas att det administrativa arbetet i legitimeringsprocessens senare faser kommer att minska.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Det blir möjligt att på ett mer tillförlitligt sätt än tidigare säkerställa att examina för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården är riktiga. Det uppskattas att förtroendet för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och deras yrkesskicklighet kommer att stärkas. Ändringen av datainnehållet i registret över yrkesutbildade personer i fråga om personer som tillfälligt utövar yrke bidrar antagligen till att eventuella hinder för legitimering och en persons olämplighet för uppgifter som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården kommer fram i ett tidigare skede än vad de gör för närvarande.

5 Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet.

Vid beredningen har man samarbetat med Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

6 Remissyttranden och hur de har beaktats

Totalt 42 yttranden lämnades om utkastet. I responsen i yttrandena understöddes generellt de föreslagna ändringarna. Propositionen har preciserats utgående från yttrandena.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

5—10 § och 13 §. I paragraferna föreslås en teknisk ändring som gäller tillstånds- och tillsynsmyndighetens namn. Tillstånds- och tillsynsmyndighet är Tillstånds- och tillsynsverket för Social- och hälsovården.

14 a §. Bilagor till ansökan. I 14 a § föreslås preciseringar i fråga om de dokument som behövs vid ansökan om rätt att utöva yrke. Det föreslås att bestämmelsen preciseras så att man tillförlitligare än förr kan försäkra sig om att examensbevis och andra ansökningshandlingar är riktiga. Sökanden ska alltid visa upp ett bevis på sin identitet.

Det föreslås att 14 a § 2 mom. 1 punkten kompletteras. I andra situationer där yrkeskvalifikationer ska erkännas eller godkännas än sådana som avses i 1 mom. ska sökanden till ansökan foga bevis på både identitet och medborgarskap. När det gäller bestyrkande av sökandens identitet är det viktigt att försäkra sig om att rätten att utöva yrke beviljas rätt sökande som uppfyller de föreskrivna examenskraven. Beviset på medborgarskap är av betydelse i första hand med avseende på vilka bestämmelser i lagen om yrkesutbildade personer som ska tillämpas på sökanden.

I 2 mom. 4 a punkten föreskrivs om skyldighet för sökanden att till Valvira lämna in en utredning om att utreselandet inte registrerar utövare av yrket i fråga. Den föreslagna ändringen har nära anknytning till 14 a § 2 mom. 4 punkten, enligt vilken sökanden till Valvira ska lämna in ett intyg över registrering. I praktiken förekommer det situationer där sökanden inte kan lämna in ett sådant dokument, eftersom praxis beträffande registre-

ring av yrken inom hälso- och sjukvården kan variera i olika länder. I sådana situationer har Valvira litat på sökanden om denne meddelat att utreselandet inte registrerar utövare av yrket i fråga. Eftersom den information som ges Valvira inte alltid är tillförlitlig, föreslås i 14 a § 2 mom. en ny 4 a punkt enligt vilken informationen om att utreselandet inte registrerar utövare av yrket i fråga i princip ska komma från den behöriga myndigheten i den berörda staten. Om detta inte är möjligt kan Valvira enligt prövning godkänna även en annan tillförlitlig utredning, t.ex. en utredning från utbildnings- eller hälsovårdsmyndigheterna i den berörda staten.

I 4 mom. föreskrivs om krav på kopior av handlingar. Om en kopia av en handling läggs fram, ska kopian vara offentligt bestyrkt. En kopia av ett bevis som utfärdats av en finländsk läroanstalt ska vara bestyrkt av läroanstalten. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas översättningar till finska, svenska eller engelska översatta av en auktoriserad translator i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat. När det gäller sådana EU- och EES-stater där det inte finns system med auktoriserade translatorer kan man godkänna översättningar gjorda av sådana translatorer som i staten i fråga anses motsvara auktoriserade translatorer.

Det föreslås att till 14 a § fogas ett nytt 5 mom., enligt vilket de som avlagt examen utanför EU- eller EES-området ska till ansökan om legitimering och skyddad yrkesbe-teckning foga en tillförlitlig utredning om att examen och bilagorna är riktiga. Härmed avses i praktiken att sökanden ska legalisera examensbevisets äkthet med iakttagande av

apostille- eller grand legalisation-förfarandet. Om apostille- eller grand legalisation-förfarande inte är möjligt ska Valvira för att utreda examensbevisets äkthet kontakta den läroanstalt som utfärdat examensbeviset.

Apostilleintyg bestyrker underskriften av dokumentet, undertecknarens ställning eller äktheten av ett sigill eller en stämpel som fogats till handlingen. Enligt artikel 4 i Apostillekonventionen (FördrS 45-46/1985) får intyget avfattas på den utfärdande myndighetens officiella språk. Enligt artikel 6 i konventionen ska varje fördragsslutande stat utse de myndigheter som har behörighet att utfärda apostilleintyg.

I länder som inte omfattas av Apostillekonventionen har förfarandet för legalisering av dokument tre steg. Notarius publicus bestyrker dokumentet eller underskriften. Om det är fråga om ett originaldokument som utfärdats av en myndighet, kan en tjänsteman hos myndigheten i fråga bestyrka dokumentet. Därefter bestyrks notarius publicus eller tjänstemannens underskrift hos utrikesministeriets medborgartjänster (legaliseringar). Slutligen bestyrker den stats beskickning som det är fråga om utrikesministeriets legaliseringsbekräftelse.

I 6 mom. föreskrivs om skyldighet för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården att genast meddela Valvira sin personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet i Finland när han eller hon har fått sådan. Detta gäller särskilt sådana personer som inte ännu har fått en personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet i Finland i det skede då de införs i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

I 7 mom. föreslås möjlighet att avvika från de krav på handlingar som anges i bestämmelsen. Om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt, ska Valvira ha möjlighet att avvika från kravet på handlingar i 14 a §.

Den föreslagna bestämmelsen baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status

för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet. Enligt artikel 28 i direktivet ska medlemsstaterna se till att personer som har beviljats internationellt skydd behandlas på samma sätt som egna medborgare i samband med gällande förfaranden för erkännande av utländska akademiska eller yrkesmässiga examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis. Medlemsstaterna ska sträva efter att underlätta för personer som har beviljats internationellt skydd och som inte kan styrka sina kvalifikationer att få fullständig tillgång till lämpliga system för bedömning, validering och godkännande av deras tidigare utbildning.

Även i andra situationer än sådana som gäller internationellt skydd kan det av särskilda skäl vara motiverat att ge avkall på kraven på dokument. Det är motiverat att ge avkall på kraven på dokument t.ex. i en sådan situation att det är i själva verket omöjligt för sökanden att uppfylla kravet på dokument på det sätt som bestämmelsen förutsätter medan det går att få tillförlitlig utredning om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning.

14 b §. Det föreslås en teknisk ändring som gäller tillstånds- och tillsynsmyndighetens namn.

14 c §. *Godkännande av examen för läkare som fått sin utbildning utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som utbildning som leder till läkaryrket i Finland.* I lagen föreslås en ny 14 c §, där det föreskrivs om godkännande av läkarexamen för läkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området. Valvira ska fatta administrativa beslut om godkännande av examen för läkare som ansöker om rätt att utöva yrke. Sökandens rättssäkerhet förbättras när han eller hon genast i början av legitimeringsprocessen får ett sådant beslut om godkännande av utbildningen som det går att söka ändring i. Beslutet ersätter den anmälan om godkännande av examen som för tillfället ska skickas till läkarsökande. För andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården finns ingen motsvarande anmälan om godkännande av examen.

Legitimeringsprocessen ska vara tudelad så att i det första steget tillställer sökanden Val-

vira de dokument som räknas upp i den föreslagna bestämmelsen och när Valvira fått dessa dokument undersöker man om läkarexamen är sådan att den kan godkännas. Valvira utreder detta genom att i internationella källor (t.ex. the International Medical Directory (IMED) som listar världens medicinska universitet eller the Avicenna Directory for Medicine som godkänts av WHO) undersöka om den utbildning som universitetet i fråga meddelar motsvarar den kvalitetsnivå som krävs. Vid behov kan Valvira begära expert hjälp av universitet. Det sista dokument som nämns i förslaget till bestämmelse är en tillförlitlig utredning om att examensbeviset och bilagorna till det är riktiga. Till denna del hänvisas till motiveringen till 14 a § 5 mom. Om sökanden inte kan lämna in ett sådant dokument som nämns i 14 c § 1 mom. 5 punkten, kan Valvira undersöka om examen är riktig genom att kontakta universitetet eller myndigheterna i utbildningslandet. Om det inte går att säkerställa att examen är riktig, leder det till ett negativt beslut.

I 14 c § 2 mom. föreskrivs om de formella kraven på dokument på ett sätt som motsvarar 14 a § 3 mom.

I 14 c § 3 mom. föreskrivs att sökanden inte kan inleda den tjänstgöring, de tilläggstudier eller de förhör som Valvira bestämmer eller vara verksam som läkarpraktikant innan utbildningen har godkänts. Valvira kräver av läkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området minst sex månader praktik som villkor för legitimering. Enligt gällande praxis fullgörs läkarpraktiken vid en verksamhetsenhet inom det offentliga servicesystemet under benämningen amanuens. Med tjänstgöring som Valvira bestämmer avses det tredelade förhör som för närvarande genomgås vid Tammerfors universitet.

I 14 c § 4 mom. föreskrivs om möjlighet att avvika från de krav på dokument som anges i paragrafen. Till denna del hänvisas till motiveringen till 14 a §.

24 a §. *Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.* I 2 mom. föreskrivs om de uppgifter som ska införas i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Det föreslås att 1 punkten ändras så att i registret införas personbeteckningen enligt befolk-

ningsdatasystemet i Finland. Detta gäller särskilt sådana personer som inte ännu har fått en personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet i Finland i det skede då de införs i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Med stöd av 6 punkten införs i registret uppgifter om en person som studerar till ett sådant yrke inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering, och mot vilken Valvira eller regionförvaltningsverket har riktat tillsynsåtgärder. Detta vore av särskild betydelse i situationer där tillsynsåtgärderna har varit betydande och ger anledning att i fortsättningen överväga om personen i fråga kan beviljas rätt att utöva yrke. Enligt den föreslagna bestämmelsen införs i registret i fråga om en person som studerar till ett sådant yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering och mot vilken Valvira eller regionförvaltningsverket har riktat en tillsynsåtgärd i form av anmärkning, disciplinär åtgärd eller säkerhetsåtgärd, namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet och hemadress samt uppgifter om den ovan avsedda tillsynsåtgärden. Med disciplinär åtgärd avses varning enligt 33 §. Med säkerhetsåtgärd avses en tillfällig begränsning av rätten att vara verksam i uppgifter som legitimerad yrkesutbildad person eller ett tillfälligt förbud mot att vara verksam i nämnda uppgifter.

I 3 mom. föreskrivs om villkoren för att uppgifter kan avföras ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Med stöd av de ändringar som föreslås i momentet avförs ur uppgifterna om medicine, odontologie eller pharmacie studerande rätten att vara verksam som vikarie för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården när tio år har förflutit sedan studierna inleddes, om personen inte före det har beviljats rätt att vara verksam som yrkesutbildad person. Uppgifter om en säkerhetsåtgärd som avses i förslaget till 2 mom. 6 punkten avförs ur registret tio år efter det att den registrerade avlidit, liksom även säkerhetsåtgärder som avses i 2 mom. 1 punkten. Uppgifter om en anmärkning och disciplinär åtgärd som avses i samma punkt ska avföras när 10 år har förflutit från det att beslutet

meddelades, liksom även uppgifter som avses i 2 mom. 2 punkten.

Med stöd av den ändring som föreslås i 4 mom. ska i registret inte längre införas en yrkesutbildad persons arbetsplats. Det är synnerligen utmanande att hålla uppgifterna om arbetsplats ajour i registret med tanke på att rörligheten bland yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Uppgiften är inte väsentlig med avseende på tillsynen över yrkesutbildade personer.

24 b §. *Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att Valvira oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter och till arbetsgivare och verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården kan lämna ut uppgifter om påföljder för brott som avses i 24 a § 2 mom. 2 punkten för bedömning av lämpligheten inte bara i anslutning till platsansökning utan även under anställningen.

Enligt 24 a § 2 mom. 2 punkten införs i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården avgöranden av Valvira och regionförvaltningsverket som innehåller konstateranden av felaktigheter, försummelser eller klandervärt förfarande i den yrkesutbildade personens yrkesutövning samt uppgifter om bl.a. bötes- eller fängelsestraff som har samband med yrkesutövningen. För närvarande medger 24 b § 2 mom. rätt att lämna ut sådana uppgifter till arbetsgivaren enbart i samband med rekryteringar. Det har visat sig nödvändigt att utvidga bestämmelsens tillämpningsområde med tanke på patienternas och klienternas rättsskydd. Som exempel kan nämnas en situation där en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som har blivit dömd för egendomsbrott eller läkemedelsstölder börjar arbeta inom hemvården, där man arbetar självständigt hemma hos klienterna utan direkt ledning och tillsyn. Med tanke på patienternas och klienternas rättsskydd är det motiverat att uppgift om ett straff som finns infört i registret över yrkesutbildade personer kan lämnas ut till arbetsgivare och verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården inte bara i samband med rekrytering utan även t.ex. för bedömning av lämpligheten i anslutning till förändringar i arbetsuppgifterna.

25 §. *Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet.* I 1, 2 och 5 mom. föreslås en teknisk ändring som gäller tillstånds- och tillsynsmyndighetens namn.

Till 6 och 7 mom. föreslås ett tillägg med stöd av vilket Valvira kan förutsätta att den yrkesmässiga funktionsförmågan, hälsotillstånd och yrkeskunskaperna utreds även i fråga om en person som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Enligt nuvarande praxis kan Valvira be att sökanden företer en utredning om sitt hälsotillstånd och sin funktionsförmåga och man är tvungen att bedöma saken enbart utifrån denna utredning. Lagändringen ger Valvira möjlighet att noggrannare specificera vilken slags utredning som förutsätts av sökanden för att man på ett objektivt sätt ska kunna försäkra sig om yrkesutövningens ändamålsenlighet. Detta vore viktigt i situationer där det finns grundad anledning att misstänka att det finns sådana brister som avses i paragrafen i den sökandes yrkesmässiga funktionsförmåga, hälsotillstånd eller yrkeskunskaper, varvid det är viktigt att få en tillförlitlig utredning om dem innan ansökan avgörs. Innan sökanden förutsätts söka sig till undersökningar som Valvira anser nödvändiga eller skaffa den noggrannare utredning om sin funktionsförmåga, sitt hälsotillstånd eller sina yrkeskunskaper som Valvira förutsätter, ska sökanden ges tillfälle att avge en förklaring i enlighet med allmänna förvaltningsrättsliga principer (34 § i förvaltningslagen).

Dessutom föreskrivs i 1 mom. kostnaderna för utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet hos en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska betalas av statens medel. Detta baserar sig på Högsta förvaltningsdomstolens prejudikat. En motsvarande bestämmelse finns redan i 2 mom., som gäller kostnaderna för utredning av yrkesskickligheten hos yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

I 8 mom. konstateras att Valvira kan avslå ansökan från en person som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården om han eller hon motsätter sig en utredning enligt 6 eller 7 mom. Utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet hos

en person som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården samt utredningen av en sådan persons yrkesskicklighet kan anses vara en del av personens legitimeringsprocess, och då ska han eller hon själv svara för kostnaderna.

27 §. I 1 och 4 mom. föreslås en teknisk ändring som gäller tillstånds- och tillsynsmyndighetens namn.

Det föreslås att 3 mom. upphävs. Bestämmelser om domstolens skyldighet att underätta Valvira om straff som påförts yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården föreslås ingå i en separat paragraf (40 b § nedan).

28—30 §. Det föreslås en teknisk ändring som gäller tillstånds- och tillsynsmyndighetens namn.

31 §. *Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på egen begäran av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.* Med stöd av den ändring som föreslås i paragrafen ska även en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning ha rätt att på egen begäran bli fråntagen sin skyddade yrkesbeteckning. Saken är av betydelse särskilt för sådana personer med skyddad yrkesbeteckning som är införda i registret över yrkesutbildade personer och som i praktiken inte utövar något yrke inom hälso- och sjukvården. Dessutom föreslås en teknisk ändring som gäller tillstånds- och tillsynsmyndighetens namn.

32—38 §. Det föreslås en teknisk ändring som gäller tillstånds- och tillsynsmyndighetens namn.

40 b §. *Skyldighet att meddela domstolsavgöranden.* Enligt den nya 40 b § ska domstolen tillställa Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en kopia av ett beslut genom vilket den har påfört en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården bötes-, fängelse eller något annat straff för ett brott som den yrkesutbildade personen inom hälso- och sjukvården har gjort sig skyldig till i samband med sin yrkesutövning.

En bestämmelse om domstolens anmälningskyldighet finns för närvarande i 27 § 3 mom. Enligt den ska domstolen utan dröjsmål tillställa rättsskyddscentralen för

hälsovården (Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården) en kopia av protokollet och domen i mål som avses i 27 § 1 och 2 mom. 27 § 1 och 2 mom. gäller påföljder för yrkesutövningen av fängelsestraff som dömts ut för brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen.

Det är skäl att avskilja domstolens anmälningskyldighet till en egen paragraf separat från 27 §, som gäller brott som begåtts i samband med yrkesutövningen.

Det behov av information som förekommer i tillsynsverksamheten hänförs sig sällan till bedömning av de påföljder som föreskrivs i 27 §, utan till bedömning av förutsättningarna att utöva yrket enligt 26 § och 28 §.

I 26 § i lagen om yrkesutbildade personer föreskrivs om påföljderna av en yrkesutbildad persons felaktiga förfarande. Felaktigt förfarande som nämns i 26 § är bl.a. försummelse av de yrkesetiska skyldigheterna (15 §), försummelse av att föra korrekta journalhandlingar och brott mot tystnadsplikten (16, 17 §), fullgörande av sådana uppgifter för vilka utbildningen eller yrkesskickligheten är otillräcklig eller annat felaktigt eller klandervärt handlande. I ovannämnda situationer kan Valvira meddela närmare föreskrifter och anvisningar för yrkesutövningen, för en bestämd tid eller tills vidare begränsa en yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket, för en bestämd tid eller tills vidare frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket, för en bestämd tid eller tills vidare förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller återkalla den rätt att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person.

I 28 § i lagen om yrkesutbildade personer sägs att är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller någon annan motsvarande orsak eller på grund av på annat sätt med fog konstaterad brist på yrkesskicklighet oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården kan rättskyddscentralen för hälsovården (Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården) besluta om åtgärder som avses i 26 §.

Enligt 24 a § i lagen om yrkesutbildade personer införs i registret över yrkesutbildade personer uppgifter om bötesstraff som har samband med yrkesutövningen. Enligt det nuvarande 27 § 3 mom. är domstolen dock skyldig att underrätta rättsskyddscentralen för hälsovården (Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården) endast om fängelsestraff som dömts ut för brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen, varför det för närvarande är beroende av slumpen om Valvira får kännedom om bötesstraff. På grund av orsakerna till ett bötesstraff kan det också vara nödvändiga att bedöma yrkesutövningens ändamålsenlighet. Exempelvis uppgift om läkemedelsstöld som inträffat på arbetsplatsen är i allmänhet en orsak att börja utreda personens förmåga att utöva yrket. Det är således motiverat att bestämmelsen om domstolens anmälningskyldighet preciseras av de orsaker som anförs ovan.

42—44 §. Det föreslås en teknisk ändring som gäller tillstånds- och tillsynsmyndighetens namn.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Det är nödvändigt att ändra statsrådets förordning om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994, nedan förordningen om yrkesutbildade personer).

Det föreslås att 3 § i förordningen om yrkesutbildade personer ändras. I förordningen föreslås en ändring enligt vilken en medicine studerande ska stå i anställningsförhållande till huvudmannen för den verksamhetsenhet där den studerande tillfälligt är verksam i läkaruppgifter. En motsvarande ändring föreslås i fråga om odontologie studerande i 3 a § i förordningen.

Det föreslås att bestämmelserna om begränsat tillstånd i förordningen om yrkesutbildade personer ändras. Enligt 14 § i den gällande förordningen om yrkesutbildade personer kan Valvira bevilja en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som har genomgått utbildning i en annan stat än en EU- eller EES-stat tillstånd att tillfälligt vara verksam i en sådan legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter som det är fråga om redan innan han eller hon med helt godkänt resultat

har genomgått de förhör som Valvira bestämmer. Det föreslås att förordningen om yrkesutbildade personer ändras så att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som har genomgått utbildning utanför EU/EES-området i fortsättningen kan få begränsat tillstånd först efter det att han eller hon har genomgått minst hälften av de delhelheter som ingår i det förhör som det har bestämts att han eller hon ska genomgå. Ytterligare föreslås det att bestämmelserna gällande krav av tillräcklig språkkunskap hos en medborgare i stater utanför EU- eller EES-området skall specificeras.

Enligt den gällande förordningen kan Valvira på de villkor som verket fastställer bevilja rätt att tillfälligt vara verksam i legitimerade yrkesutbildade personers uppgifter i högst två år. Det föreslås att denna tid förlängs i 4 och 14 § i förordningen så att Valvira kan bevilja tillstånd för högst tre år.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 april 2015.

I lagen föreslås en övergångstid för sådana situationer där ansökan har väckts före lagens ikraftträdande. På tjänstgöring, tilläggsstudier och förhör som Valvira har bestämt om före lagens ikraftträdande tillämpas den tidigare lagen.

4 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

I 19 § 1 mom. i Finlands grundlag tryggas rätten till oundgänglig försörjning och omsorg. Den omsorg som avses i bestämmelsen betyder social- och hälsovårdstjänster. I 19 § 3 mom. i grundlagen har det allmänna ålagts att tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa. 22 § i grundlagen förpliktar det allmänna att se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Med det allmänna avses i grundlagen både staten och kommunen. Det allmänna ska genom aktiva åtgärder se till att de grundläggande rättigheterna tillgodoses. Förpliktelseerna i internationella konventioner om de mänskliga rättighe-

terna som berör Finland har satts i kraft genom grundlagen.

Rätten till eget språk och egen kultur i 17 § i grundlagen garanterar att var och en har rätt hos myndigheter i egen ska använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska. Enligt 18 § i grundlagen har var och en och rätt till arbete och näringsfrihet; var och en har i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Det allmänna ska enligt 18 § 3 mom. i grundlagen främja sysselsättningen och verka för att alla tillförsäkras arbete.

Syftet med ändringarna i lagen om yrkesutbildade personer är att främja patientsäkerheten och kvaliteten på hälso- och sjukvårds-

tjänsterna. Målet är att man vid legitimeringsförfarandet ännu tillförlitligare än förr kan försäkra sig om yrkeskvalifikationerna hos en person som ansöker om rätt att utöva yrke inom hälso- och sjukvården.

De föreslagna preciseringarna i lagen om yrkesutbildade personer står inte i konflikt med bestämmelserna om grundläggande rättigheter i grundlagen eller konventioner om de mänskliga rättigheterna och andra internationella människorättsförpliktelser som berör Finland. Regeringen anser att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 27 § 3 mom.,

ändras 5 och 7—9 §, 10 § 2 mom., 13 §, 14 a § 1 mom., 2 mom. 1 och 2 punkten samt 3 och 4 mom., 14 b §, 24 a § 2 mom. 1 och 5 punkten samt 3 och 4 mom., 24 b § 2 mom., 25 §, 27 § 1 och 4 mom., 28—31 §, 32 § 1 mom., 33, 37, 38 och 42 §,

av dem 5 och 7—9 §, 10 § 2 mom., 13 §, 14 a § 1 mom., 2 mom. 1 och 2 punkten samt 3 och 4 mom., 14 b och 37 § sådana de lyder i lag 1200/2007, 24 a § 2 mom. 1 och 5 punkten sådana de lyder i lag 312/2011, 24 a § 3 och 4 mom. samt 24 b § 2 mom. sådana de lyder i lag 1550/2009, 25 § sådan den lyder i lagarna 1030/2000, 923/2003 och 1261/2005, 28 § sådan den lyder i lag 1030/2000 och 38 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 682/1999, samt

fogas till 14 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 1200/2007, en ny 4 a-punkt, till 14 a §, sådan den lyder i lag 1200/2007, nya 5—7 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 8 mom., till lagen en ny 14 c §, till 24 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 312/2011, en ny 6 punkt och till lagen en ny 40 b § som följer:

5 §

Rätt att utöva vissa andra yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning på grundval av utbildning som genomgått i Finland

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till provisors-, psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, sjukskötare-, barnmorske-, hälsovårdare-, fysioterapeut-, laboratorieskötare-, röntgen-skötare-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till ett i förordning av

statsrådet avsett yrke har rätt att använda yrkesbeteckningen i fråga. Om den utbildning som leder till yrket i fråga inte har reglerats, får yrkesbeteckningen användas under förutsättning att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan har godkänt utbildningen enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

7 §

Rätt att utöva provisors-, sjukskötare- eller barnmorskeyrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbild-

ning som han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer, som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att självständigt vara verksam som provisor, sjukskötare eller barnmorska, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva provisors-, sjukskötare- eller barnmorskeyrket som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

8 §

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötare-, röntgenskötare-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva yrkena i fråga, beviljas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan rätt att använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yr-

kesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården möjligheten att för sökanden bestämma en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov på det sätt som anges i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1093/2007). Sökanden får välja om han eller hon vill slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov som kompensationsåtgärd. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet utfärdas genom förordning av statsrådet. För lämplighetsprovet tas ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som nämns i gemenskapens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på honom eller henne. Om en kompensationsåtgärd krävs av sökanden, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

9 §

Temporärt och sporadiskt tillhandahållande av tjänster

En yrkesutövare som är lagligen etablerad i en EU- eller EES-stat och som har laglig rätt att självständigt utöva ett yrke enligt 6—8 § i denna lag, kan i Finland temporärt eller sporadiskt tillhandahålla tjänster inom ramen för yrket i fråga. Han eller hon ska dock göra en skriftlig förhandsanmälan till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när han eller hon temporärt och sporadiskt i Finland börjar tillhandahålla tjänster inom ramen för sitt yrke. Detsamma gäller en medborgare i en EU- eller EES-stat som har laglig rätt att i någon annan EU- eller EES-stat än Finland självständigt utöva ett i förordning av statsrådet avsett yrke för en yrkesut-

bildad person med skyddad yrkesbeteckning, om han eller hon vill använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning när han eller hon temporärt och sporadiskt i Finland tillhandahåller tjänster inom ramen för sitt yrke.

Anmälan är i kraft ett år och ska förnyas om personen har för avsikt att fortsätta tillhandahålla tjänster. När en person har för avsikt att tillhandahålla tjänster första gången ska till anmälan fogas handlingar som visar att tjänsteleverantören har rätt att lagligt verka i etableringsstaten och uppfyller övriga villkor för tillhandahållande av tjänster enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. Om en omständighet som påverkar rätten att tillhandahålla tjänster ändras på ett avgörande sätt ska tjänsteleverantören lämna in handlingar om detta till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Närmare bestämmelser om lämnande av anmälan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

För att säkerställa patientsäkerheten får Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls första gången. Kontrollen av yrkeskvalifikationer gäller dock inte de yrkesutövare som avses i 6 och 7 § och som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska besluta om resultatet av kontrollen inom en månad från det att anmälan om tillhandahållande av tjänster och de handlingar som har fogats till anmälan har mottagits, eller inom motsvarande tid meddela tjänsteleverantören att yrkeskvalifikationerna inte kontrolleras eller att ytterligare utredningar i ärendet behövs. Om ärendets avgörande förutsätter ytterligare utredningar, ska beslutet om resultatet av kontrollen av yrkeskvalifikationerna fattas inom två månader från det att tillräcklig utredning har mottagits. Tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas om beslut inte har fattats eller meddelande inte har lämnats inom den tid som avses ovan.

Om väsentlig skillnad föreligger mellan den utbildning som tjänsteleverantören genomgått och den utbildning som förutsätts

för utövande av yrket i fråga i Finland ska, i den mån denna skillnad äventyrar patientsäkerheten, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården erbjuda tjänsteleverantören möjlighet att genom lämplighetsprov visa att han eller hon förvärvat den kunskap eller kompetens som fattas. Möjligheten att visa yrkeskvalifikationer ska erbjudas så att tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas inom en månad från det att beslutet om kontroll av yrkeskvalifikationer har fattats.

Efter det att tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer har kontrollerats ska en yrkesbeteckning som avses i denna lag eller i förordning av statsrådet användas när tjänster tillhandahålls. På motsvarande sätt ska yrkesutövare som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer använda en yrkesbeteckning som avses i denna lag när de erbjuder tjänster enligt denna paragraf. Om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har avstått från att kontrollera yrkeskvalifikationer, ska vid användning av en yrkesbeteckning tillämpas vad som föreskrivs i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

10 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat

Bestämmelserna i 6—9 § tillämpas också på erkännande av yrkeskvalifikationer och tillhandahållande av tjänster som grundar sig på gemenskapens lagstiftning om ställningen för andra än medborgare i EU- eller EES-staterna, när en medborgare från en sådan stat har genomgått sin utbildning huvudsakligen i en EU- eller EES-stat.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som

uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på ansökan bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som i en EU- eller EES-stat har genomgått en sådan utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke och som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt, rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, under förutsättning att sökanden har sådana språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

13 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en sådan utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke och som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har godkänt, av Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan beviljas rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, under förutsättning att sökanden har sådana språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

14 a §

Bilagor till ansökan

Till den ansökan som avses i 4 och 5 § ska fogas examensbevis som utfärdats av en läroanstalt eller andra bevis på kvalifikationer inom området i fråga och vid behov det utbildningsprogram som genomförts. Till ansökan ska fogas bevis på sökandens identitet.

Till andra ansökningar än sådana ansökningar om erkännande eller godkännande av yrkeskvalifikationer som avses i 1 mom. ska följande handlingar fogas:

- 1) bevis på sökandens identitet och medborgarskap,
- 2) bevis på formella kvalifikationer eller ett bevis över utbildning som ger rätt att utöva det yrke som avses,

4 a) om sökanden inte särskilt behöver ansöka om rätt att utöva yrket i sitt utreseland, ett intyg som den behöriga myndigheten i den berörda staten har utfärdat över att den berörda staten inte registrerar utövare av yrket i fråga,

I de fall som avses i 2 mom. ska sökanden dessutom på begäran av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna upplysningar om sin utbildning så att Tillstånds- och tillsynsverket kan fastställa förekomsten av eventuella väsentliga skillnader i förhållande till den utbildning som krävs i Finland.

Om en kopia av en handling läggs fram, ska kopian vara officiellt bestyrkt i Finland eller i en annan EU- eller EES-stat. En kopia av ett bevis som utfärdats av en finländsk läroanstalt ska vara bestyrkt av läroanstalten. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas översättningar till finska, svenska eller engelska som översatts av en auktoriserad translator i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat.

Den som avlagt examen utanför EU- eller EES-området ska till ansökan om rätt att utöva yrke foga en tillförlitlig utredning om att beviset är riktigt.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är skyldig att genast meddela

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sin personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet när han eller hon har fått sådan.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan avvika från ovan nämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården även i andra situationer avvika från ovan nämnda krav på handlingar.

Närmare bestämmelser om ansökan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 b §

Handläggning av ansökan i vissa fall

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta en sökande som avses i 6—8 §, 10 § 1 mom., 11 § 5 mom. och 12 § om att dennes handlingar mottagits samt om handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av handlingarna. Ansökan ska avgöras senast tre månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits. När den generella ordningen för erkännande enligt gemenskapens bestämmelser om erkännande tillämpas på handläggningen av ansökan ska dock ansökan avgöras senast fyra månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits.

14 c §

Godkännande av examen för läkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området som utbildning som leder till läkaryrket i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården fattar på ansökan beslut om att examen för en läkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området ska godkännas som utbildning som leder till läkaryrket, om läkarexamen uppfyller minimi-

kraven. Till ansökan ska sökanden med avvikelse från 14 a § foga följande handlingar:

1) bevis på sökandens identitet och medborgarskap,

2) bevis på formella kvalifikationer eller ett bevis över genomförd utbildning som ger rätt att utöva det yrke som avses,

3) om sökanden har beviljats rätt att utöva yrket i fråga i någon annan stat än i Finland, ett intyg som den behöriga myndigheten i den berörda staten har utfärdat högst tre månader tidigare över att denna rätt inte har begränsats eller frångåtits på grund av grovt fel i yrkesutövningen eller av andra motsvarande skäl,

4) om sökanden inte särskilt behöver ansöka om rätt att utöva yrket i sitt utreseland, ett intyg som den behöriga myndigheten i den berörda staten har utfärdat över att den berörda staten inte registrerar utövare av yrket i fråga eller någon annan tillförlitlig utredning om att den berörda staten inte registrerar utövare av yrket i fråga, och

5) en tillförlitlig utredning om att examensbeviset och bilagorna till det är riktiga.

Om en kopia av en handling som avses i 1 mom. läggs fram, ska kopian vara officiellt bestyrkt i Finland eller någon annan stat som hör till Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas översättningar till finska, svenska eller engelska som översatts av en auktoriserad translator i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat.

Sökanden kan inte fullgöra den tjänstgöring, genomföra de tilläggsstudier eller genomgå de förhör som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården bestämmer eller vara verksam som läkarpraktikant innan Tillstånds- och tillsynsverket har fattat beslut om godkännande av utbildningen.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan avvika från ovan nämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

även i andra situationer avvika från ovan nämnda krav på handlingar.

24 a §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I registret införs följande uppgifter:

1) i fråga om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet, registernummer, hemadress, uppgift om rätt att utöva yrke och begränsning eller fråntagande av denna rätt, tillstånd att utöva yrke och återkallelse av detta tillstånd eller rätt att använda yrkesbeteckning för yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och förbud att använda denna samt uppgift om den utbildning som rätten eller tillståndet att utöva yrke eller använda den skyddade yrkesbeteckningen grundar sig på,

5) namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet, registernummer och uppgift om när studierna har inletts och om genomförda studier i fråga om medicine, odontologie eller farmacie studerande som har genomfört de studier som det föreskrivs om i denna lag och i förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den,

6) i fråga om en person som studerar till ett sådant yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering och mot vilken Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket har riktat en tillsynsåtgärd i form av anmärkning, disciplinär åtgärd eller säkerhetsåtgärd, namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet och hemadress samt uppgifter om den ovan avsedda tillsynsåtgärden.

De uppgifter som avses i 2 mom. 1 punkten och uppgifter om en säkerhetsåtgärd som avses i 6 punkten avförs ur registret tio år efter det att den registrerade avlidit eller två år efter det att det temporära eller sporadiska tillhandahållandet av tjänster inom hälso- och sjukvården som avses i 9 § har upphört. En sådan anteckning i registret som avses i

2 mom. 2 punkten och uppgifter om en anmärkning eller disciplinär åtgärd som avses i 6 punkten avförs när tio år har förflutit från det att beslutet eller avgörandet meddelades, om inte längre tid för avförande av anteckningen bestäms i matrikellagen (1010/1989). En uppgift om straff ska avföras också när straffbarheten för den gärning för vilken straffet har dömts ut har blivit upphävd. De uppgifter som avses i 2 mom. 5 punkten avförs när personen har beviljats rätt att utöva läkar-, tandläkar-, provisors- eller farmaceutyrket som legitimerad yrkesutbildad person eller när tio år har förflutit sedan studierna inleddes.

I registret införs också vid behov uppgift om att den yrkesutbildade personen reserverats för förberedelserna för undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1552/2011) på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning.

24 b §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter och till arbetsgivare och verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 24 a § 2 mom. 2 punkten för bedömning av lämpligheten i anslutning till arbetet.

Säkerhetsåtgärder

25 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Finns det grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk

av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet). Kostnaderna för utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet ersätts av statens medel.

Finns det grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av hans eller hennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (utredning av yrkesskickligheten). Kostnaderna för utredningen av yrkesskickligheten ersätts av statens medel.

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 1 eller 2 mom., kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Finns det grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke inom hälso- och sjukvården av de orsaker som nämns i 1 mom. är oförmögen att utöva yrket i fråga, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förutsetta att sökandens yrkesmässiga funktionsförmåga och hälsotillstånd utreds med hjälp av läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus.

Finns det grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förutsetta att sökandens yrkeskunskaper ut-

reds med hjälp av arbetsprövning, arbetsprov eller förhör.

Om den som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 6 eller 7 mom., kan Tillståndsverket för social- och hälsovården avslå ansökan. Kostnaderna för utredningen av yrkesskickligheten hos en person som ansöker om rätt att utöva yrke ersätts inte av statens medel.

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har blivit dömd till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och domstolens dom har vunnit laga kraft och om det av de med brottet sammanhängande omständigheterna framgår att personen i fråga är ovärdig det förtroende som han bör åtnjuta, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Redan innan domstolens dom, varigenom en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff, avsättning eller skiljande från tjänsteutövning har vunnit laga kraft kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yr-

kesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

utövat sitt yrke för att där omhänderhas som ett fristående arkiv.

28 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller någon annan motsvarande orsak eller på grund av på annat sätt med fog konstaterad brist på yrkesskicklighet oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården besluta om åtgärder som avses i 26 §.

29 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 25—28 § kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården vid behov temporärt förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt begränsa rätten att utöva yrket eller temporärt återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

30 §

Överföring av journalhandlingar till en hälsovårdscentral

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan, då det vidtar en säkerhetsåtgärd enligt denna lag, av särskilda skäl bestämma att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som varit verksam som självständig yrkesutbildad person ska överlämna journalhandlingarna till hälsovårdscentralen på den ort där han eller hon

31 §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på egen begäran av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan på ifrågavarande persons egen begäran begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket, eller frånta honom eller henne denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan återkalla tillståndet att utöva yrket eller frånta en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning rätten att använda yrkesbeteckningen i fråga på den yrkesutbildade personens egen begäran.

32 §

Återställande av rätt eller tillstånd att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för en viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller om denna rätt har begränsats eller om yrkesutövningen har förbjudits, om hans eller hennes tillstånd att utöva yrket har återkallats eller om han eller hon har förbjudits att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan personen i fråga hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården på nytt ansöka om återställande av rätt att utöva yrket eller slopande av begränsningen av denna rätt, återställande av tillstånd att utöva yrket eller återställande av rätt att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades, tillståndet att utöva

yrket återkallades eller användningen av yrkesbeteckning förbjöds inte längre föreligger.

Disciplin- och straffstadganden

33 §

Skriftlig varning

Har en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården vid utövningen av yrket handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse och är felaktigheten eller försummelsen inte sådan att han eller hon ska åtalas vid domstol, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ge honom eller henne en skriftlig varning.

6 kap.

Särskilda stadganden

37 §

Avslag på ansökan om rätt att utöva yrke eller använda yrkesbeteckning

Om sökanden uppfyller de krav som anges i 4 §, 5 § 1 mom., 6—8 §, 10 § 1 mom., 11 eller 12 §, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården avslå en ansökan endast på sådan grund enligt vilken en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva sitt yrke kan begränsas eller fråntas eller en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning kan förbjudas att använda i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

38 §

Hörande

Innan ett ärende som avses i 25—28 § avgörs slutligt ska Tillstånds- och tillsynsverket

för social- och hälsovården bereda den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som saken gäller tillfälle att ge en förklaring i saken.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan höra sakkunniga innan ett ärende enligt 1 mom. avgörs.

40 b §

Skyldighet att meddela domstolsavgöranden

Domstolen ska utan dröjsmål tillställa Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en kopia av ett beslut genom vilket den har påfört en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården bötes-, fängelse- eller något annat straff för ett brott som den yrkesutbildade personen inom hälso- och sjukvården har gjort sig skyldig till i samband med sin yrkesutövning.

42 §

Kungörelse i den officiella tidningen

Om begränsning och fråntagande av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke, återkallande och återställande av tillstånd att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en ansökan av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som gäller beviljande av rätt att utöva yrke och som har väckts före lagens ikraftträdande tillämpas den lag som gällde vid ikraftträdandet.

På tjänstgöring, tilläggsstudier och förhör som Tillstånds- och tillsynsverket för social-

och hälsovården har bestämt om före lagens vid ikraftträdandet.
ikraftträdande tillämpas den lag som gällde _____

Helsingfors den 30 december 2014

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

ANTTI RINNE

Social- och hälsovårdsminister *Laura Rätty*

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) 27 § 3 mom.,

ändras 5 och 7—9 §, 10 § 2 mom., 13 §, 14 a § 1 mom., 2 mom. 1 och 2 punkten samt 3 och 4 mom., 14 b §, 24 a § 2 mom. 1 och 5 punkten samt 3 och 4 mom., 24 b § 2 mom., 25 §, 27 § 1 och 4 mom., 28—31 §, 32 § 1 mom., 33, 37, 38 och 42 §,

av dem 5 och 7—9 §, 10 § 2 mom., 13 §, 14 a § 1 mom., 2 mom. 1 och 2 punkten samt 3 och 4 mom., 14 b och 37 § sådana de lyder i lag 1200/2007, 24 a § 2 mom. 1 och 5 punkten sådana de lyder i lag 312/2011, 24 a § 3 och 4 mom. samt 24 b § 2 mom. sådana de lyder i lag 1550/2009, 25 § sådan den lyder i lagarna 1030/2000, 923/2003 och 1261/2005, 28 § sådan den lyder i lag 1030/2000 och 38 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 682/1999, samt

fogas till 14 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 1200/2007, en ny 4 a-punkt, till 14 a §, sådan den lyder i lag 1200/2007, nya 5—7 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 8 mom., till lagen en ny 14 c §, till 24 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 312/2011, en ny 6 punkt och till lagen en ny 40 b § som följer:

Gällande lydelse

5 §

Rätt att utöva vissa andra yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning på grundval av utbildning som genomgåts i Finland

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till provisors-, psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, sjukskötar-, barnmorske-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket beviljas av Rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke har rätt att använda yrkesbeteckningen i fråga. Om den utbildning som leder till yrket i fråga inte har reglerats, får yrkesbeteckningen användas under förut-

Föreslagen lydelse

5 §

Rätt att utöva vissa andra yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning på grundval av utbildning som genomgåts i Finland

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till provisors-, psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, sjukskötar-, barnmorske-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person.

En person som i Finland har genomgått en utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke har rätt att använda yrkesbeteckningen i fråga. Om den utbildning som leder till yrket i fråga inte har reglerats, får yrkesbeteckningen användas under förut-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sättning att Rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan har godkänt utbildningen enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

sättning att *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* på ansökan har godkänt utbildningen enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet.

7 §

7 §

Rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket med stöd av principen om automatiskt erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning som han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer, som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att självständigt vara verksam som provisor, sjukskötare eller barnmorska, beviljas av Rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning som han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett bevis på formella kvalifikationer, som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att självständigt vara verksam som provisor, sjukskötare eller barnmorska, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* på ansökan rätt att utöva provisors-, sjukskötar- eller barnmorskeyrket som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

8 §

8 §

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Rätt att utöva yrken inom social- och hälsovården och rätt att använda yrkesbeteckning med stöd av den generella ordningen för erkännande

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket, beviljas av Rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitimerad yrkesutbildad person i Finland.

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva psykolog-, talterapeut-, näringsterapeut-, farmaceut-, hälsovårdar-, fysioterapeut-, laboratorieskötar-, röntgenskötar-, munhygienist-, ergoterapeut-, optiker- eller tandteknikeryrket, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* på ansökan rätt att utöva yrket i fråga som legitime-

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva yrkena i fråga, beviljas av Rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan rätt att använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har Rättsskyddscentralen för hälsovården möjligheten att för sökanden bestämma en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov på det sätt som anges i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1093/2007). Sökanden får välja om han eller hon vill slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov som kompensationsåtgärd. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet utfärdas genom förordning av statsrådet. För lämplighetsprovet tas ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som nämns i gemenskapens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på honom eller henne. Om en kompensationsåtgärd krävs av sökanden, kan Rättsskyddscentralen för hälsovården dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

9 §

Temporärt och sporadiskt tillhandahållande av tjänster

En yrkesutövare som är lagligen etablerad i

rad yrkesutbildad person i Finland.

Den som är medborgare i en EU- eller EES-stat och som på grundval av den utbildning han eller hon har genomgått i någon annan EU- eller EES-stat än Finland i denna stat har tilldelats ett i gemenskapens bestämmelser om erkännande avsett examensbevis eller något annat utbildningsbevis som ska ges samma innebörd och som i staten i fråga krävs för erhållande av rätt att utöva yrkena i fråga, beviljas av *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* på ansökan rätt att använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. har *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* möjligheten att för sökanden bestämma en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov på det sätt som anges i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1093/2007). Sökanden får välja om han eller hon vill slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov som kompensationsåtgärd. Närmare bestämmelser om anpassningsperioden och lämplighetsprovet utfärdas genom förordning av statsrådet. För lämplighetsprovet tas ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om en medborgare i en EU- eller EES-stat som har genomgått utbildning för läkare, tandläkare, provisor, sjukskötare eller barnmorska i en EU- eller EES-stat inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer av en orsak som nämns i gemenskapens bestämmelser om erkännande, tillämpas 3 mom. på honom eller henne. Om en kompensationsåtgärd krävs av sökanden, kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* dock bestämma om sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov.

9 §

Temporärt och sporadiskt tillhandahållande av tjänster

En yrkesutövare som är lagligen etablerad i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

en EU- eller EES-stat och som har laglig rätt att självständigt utöva ett yrke enligt 6—8 § i denna lag, kan i Finland temporärt eller sporadiskt tillhandahålla tjänster inom ramen för yrket i fråga. Han eller hon ska dock göra en skriftlig förhandsanmälan till Rättsskyddscentralen för hälsovården när han eller hon temporärt och sporadiskt i Finland börjar tillhandahålla tjänster inom ramen för sitt yrke. Detsamma gäller en medborgare i en EU- eller EES-stat som har laglig rätt att i någon annan EU- eller EES-stat än Finland självständigt utöva ett i förordning av statsrådet avsett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, om han eller hon vill använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning när han eller hon temporärt och sporadiskt i Finland tillhandahåller tjänster inom ramen för sitt yrke.

Anmälan är i kraft ett år och ska förnyas om personen har för avsikt att fortsätta tillhandahålla tjänster. När en person har för avsikt att tillhandahålla tjänster första gången ska till anmälan fogas handlingar som visar att tjänsteleverantören har rätt att lagligt verka i etableringsstaten och uppfyller övriga villkor för tillhandahållande av tjänster enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. Om en omständighet som påverkar rätten att tillhandahålla tjänster ändras på ett avgörande sätt ska tjänsteleverantören lämna in handlingar om detta till Rättsskyddscentralen för hälsovården. Närmare bestämmelser om lämnande av anmälan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

För att säkerställa patientsäkerheten får Rättsskyddscentralen för hälsovården kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls första gången. Kontrollen av yrkeskvalifikationer gäller dock inte de yrkesutövare som avses i 6 och 7 § och som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer. Rättsskyddscentralen för hälsovården ska besluta om resultatet av kontrollen inom en månad från det att anmälan om tillhandahållande av tjänster och de handlingar som har fogats till anmälan har mottagits, eller inom motsvarande tid meddela tjänsteleverantören att yrkes-

en EU- eller EES-stat och som har laglig rätt att självständigt utöva ett yrke enligt 6—8 § i denna lag, kan i Finland temporärt eller sporadiskt tillhandahålla tjänster inom ramen för yrket i fråga. Han eller hon ska dock göra en skriftlig förhandsanmälan till *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* när han eller hon temporärt och sporadiskt i Finland börjar tillhandahålla tjänster inom ramen för sitt yrke. Detsamma gäller en medborgare i en EU- eller EES-stat som har laglig rätt att i någon annan EU- eller EES-stat än Finland självständigt utöva ett i förordning av statsrådet avsett yrke för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning, om han eller hon vill använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning när han eller hon temporärt och sporadiskt i Finland tillhandahåller tjänster inom ramen för sitt yrke.

Anmälan är i kraft ett år och ska förnyas om personen har för avsikt att fortsätta tillhandahålla tjänster. När en person har för avsikt att tillhandahålla tjänster första gången ska till anmälan fogas handlingar som visar att tjänsteleverantören har rätt att lagligt verka i etableringsstaten och uppfyller övriga villkor för tillhandahållande av tjänster enligt yrkeskvalifikationsdirektivet. Om en omständighet som påverkar rätten att tillhandahålla tjänster ändras på ett avgörande sätt ska tjänsteleverantören lämna in handlingar om detta till *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården*. Närmare bestämmelser om lämnande av anmälan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

För att säkerställa patientsäkerheten får *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsterna tillhandahålls första gången. Kontrollen av yrkeskvalifikationer gäller dock inte de yrkesutövare som avses i 6 och 7 § och som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer. *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* ska besluta om resultatet av kontrollen inom en månad från det att anmälan om tillhandahållande av tjänster och de handlingar som har fogats till anmälan har mottagits, eller inom motsva-

kvalifikationerna inte kontrolleras eller att ytterligare utredningar i ärendet behövs. Om ärendets avgörande förutsätter ytterligare utredningar, ska beslutet om resultatet av kontrollen av yrkeskvalifikationerna fattas inom två månader från det att tillräcklig utredning har mottagits. Tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas om beslut inte har fattats eller meddelande inte har lämnats inom den tid som avses ovan.

Om väsentlig skillnad föreligger mellan den utbildning som tjänsteleverantören genomgått och den utbildning som förutsätts för utövande av yrket i fråga i Finland ska, i den mån denna skillnad äventyrar patientsäkerheten, Rättsskyddscentralen för hälsovården erbjuda tjänsteleverantören möjlighet att genom lämplighetsprov visa att han eller hon förvärvat den kunskap eller kompetens som fattas. Möjligheten att visa yrkeskvalifikationer ska erbjudas så att tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas inom en månad från det att beslutet om kontroll av yrkeskvalifikationer har fattats.

Efter det att tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer har kontrollerats ska en yrkesbeteckning som avses i denna lag eller i förordning av statsrådet användas när tjänster tillhandahålls. På motsvarande sätt ska yrkesutövare som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer använda en yrkesbeteckning som avses i denna lag när de erbjuder tjänster enligt denna paragraf. Om Rättsskyddscentralen för hälsovården har avstått från att kontrollera yrkeskvalifikationer, ska vid användning av en yrkesbeteckning tillämpas vad som föreskrivs i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

10 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat

Bestämmelserna i 6—9 § tillämpas också på erkännande av yrkeskvalifikationer och tillhandahållande av tjänster som grundar sig på gemenskapens lagstiftning om ställningen

rande tid meddela tjänsteleverantören att yrkeskvalifikationerna inte kontrolleras eller att ytterligare utredningar i ärendet behövs. Om ärendets avgörande förutsätter ytterligare utredningar, ska beslutet om resultatet av kontrollen av yrkeskvalifikationerna fattas inom två månader från det att tillräcklig utredning har mottagits. Tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas om beslut inte har fattats eller meddelande inte har lämnats inom den tid som avses ovan.

Om väsentlig skillnad föreligger mellan den utbildning som tjänsteleverantören genomgått och den utbildning som förutsätts för utövande av yrket i fråga i Finland ska, i den mån denna skillnad äventyrar patientsäkerheten, *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* erbjuda tjänsteleverantören möjlighet att genom lämplighetsprov visa att han eller hon förvärvat den kunskap eller kompetens som fattas. Möjligheten att visa yrkeskvalifikationer ska erbjudas så att tillhandahållandet av tjänster kan påbörjas inom en månad från det att beslutet om kontroll av yrkeskvalifikationer har fattats.

Efter det att tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer har kontrollerats ska en yrkesbeteckning som avses i denna lag eller i förordning av statsrådet användas när tjänster tillhandahålls. På motsvarande sätt ska yrkesutövare som omfattas av det automatiska erkännandet av yrkeskvalifikationer använda en yrkesbeteckning som avses i denna lag när de erbjuder tjänster enligt denna paragraf. Om *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* har avstått från att kontrollera yrkeskvalifikationer, ska vid användning av en yrkesbeteckning tillämpas vad som föreskrivs i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

10 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat

Bestämmelserna i 6—9 § tillämpas också på erkännande av yrkeskvalifikationer och tillhandahållande av tjänster som grundar sig på gemenskapens lagstiftning om ställningen

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

för andra än medborgare i EU- eller EES-staterna, när en medborgare av en sådan stat har genomgått sin utbildning huvudsakligen i en EU- eller EES-stat.

Rättsskyddscentralen för hälsovården kan av särskilda skäl och på de villkor som den bestämmer bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan Rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som i en EU- eller EES-stat har genomgått en sådan utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke och som Rättsskyddscentralen för hälsovården har godkänt, rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, under förutsättning att sökanden har sådana språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

13 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES

Rättsskyddscentralen för hälsovården kan av särskilda skäl och på de villkor som den bestämmer bevilja en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet samt tillräckliga

för andra än medborgare i EU- eller EES-staterna, när en medborgare från en sådan stat har genomgått sin utbildning huvudsakligen i en EU- eller EES-stat.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som har genomgått sin utbildning i en EU- eller EES-stat, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* på ansökan bevilja någon annan än en i 1 mom. avsedd medborgare från en annan stat än en EU- eller EES-stat, som i en EU- eller EES-stat har genomgått en sådan utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke och som *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* har godkänt, rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, under förutsättning att sökanden har sådana språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

13 §

En tredjelandsmedborgare som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan av särskilda skäl och på de villkor som det bestämmer bevilja en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som har genomgått sin utbildning i en stat utanför EU eller EES, tillstånd att utöva yrke i de uppgifter som avses i 4 § eller 5 § 1 mom. eller rätt att i Finland vara verksam som legitimerad yrkesutbildad person, under förutsättning att sökanden har den kompetens som uppgiften förutsätter och som föreskrivs genom förordning av statsrådet

språkkunskaper. På motsvarande sätt kan en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en sådan utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke och som Rättsskyddscentralen för hälsovården har godkänt, av Rättsskyddscentralen för hälsovården på ansökan beviljas rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, under förutsättning att sökanden har sådana språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

14 a §

Bilagor till ansökan

Till den ansökan som avses i 4 och 5 § ska fogas en kopia av examensbevis som utfärdats av en läroanstalt eller en kopia av andra bevis på kvalifikationer inom området i fråga och vid behov det utbildningsprogram som genomförts.

Till andra ansökningar än sådana ansökningar om erkännande eller godkännande av yrkeskvalifikationer som avses i 1 mom. ska följande handlingar fogas:

- 1) bevis på sökandens medborgarskap,
- 2) kopior på bevis på formella kvalifikationer eller en kopia på ett bevis över utbildning som ger rätt att utöva det yrke som avses,

I de fall som avses i 2 mom. ska sökanden dessutom på begäran av Rättsskyddscentralen för hälsovården lämna upplysningar om sin utbildning så att Rättsskyddscentralen kan fastställa förekomsten av eventuella väsentliga skillnader i förhållande till den utbildning som krävs i Finland.

Om en kopia av en handling läggs fram, ska kopian vara officiellt bestyrkt. Av handlingar

samt tillräckliga språkkunskaper. På motsvarande sätt kan en person som inte är medborgare i en EU- eller EES-stat och som i en stat utanför EU eller EES har genomgått en sådan utbildning som leder till ett i förordning av statsrådet avsett yrke och som *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* har godkänt, av *Tillstånds- och tillsynsverket* på ansökan beviljas rätt att i Finland använda en i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, under förutsättning att sökanden har sådana språkkunskaper som uppgiften förutsätter.

14 a §

Bilagor till ansökan

Till den ansökan som avses i 4 och 5 § ska fogas examensbevis som utfärdats av en läroanstalt eller andra bevis på kvalifikationer inom området i fråga och vid behov det utbildningsprogram som genomförts. *Till ansökan ska fogas bevis på sökandens identitet.*

Till andra ansökningar än sådana ansökningar om erkännande eller godkännande av yrkeskvalifikationer som avses i 1 mom. ska följande handlingar fogas:

- 1) *bevis på sökandens identitet och medborgarskap,*
- 2) *bevis på formella kvalifikationer eller ett bevis över utbildning som ger rätt att utöva det yrke som avses,*

4 a) om sökanden inte särskilt behöver ansöka om rätt att utöva yrket i sitt utreseland, ett intyg som den behöriga myndigheten i den berörda staten har utfärdat över att den berörda staten inte registrerar utövare av yrket i fråga,

I de fall som avses i 2 mom. ska sökanden dessutom på begäran av *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* lämna upplysningar om sin utbildning så att *Tillstånds- och tillsynsverket* kan fastställa förekomsten av eventuella väsentliga skillnader i förhållande till den utbildning som krävs i Finland.

Om en kopia av en handling läggs fram,

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

som är avfattade på något annat språk än ett nordiskt språk ska till ansökan fogas översättningar till finska eller svenska översatta av en auktoriserad translator.

Närmare bestämmelser om ansökan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

ska kopian vara officiellt bestyrkt i Finland eller i en annan EU- eller EES-stat. En kopia av ett bevis som utfärdats av en finländsk läroanstalt ska vara bestyrkt av läroanstalten. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas översättningar till finska, svenska eller engelska som översatts av en auktoriserad translator i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat.

Den som avlagt examen utanför EU- eller EES-området ska till ansökan om rätt att utöva yrke foga en tillförlitlig utredning om att beviset är riktigt.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården är skyldig att genast meddela Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sin personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet när han eller hon har fått sådan.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan avvika från ovan nämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården även i andra situationer avvika från ovan nämnda krav på handlingar.

Närmare bestämmelser om ansökan och de handlingar som ska fogas till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 b §

Handläggning av ansökan i vissa fall

Rättsskyddscentralen för hälsovården ska underrätta en sökande som avses i 6—8 §, 10 § 1 mom., 11 § 5 mom. och 12 § om att dennes handlingar mottagits samt om handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av handlingarna. Ansökan ska avgöras senast tre månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits. När den generella ordningen för erkännande enligt gemenskapens bestämmelser om erkännande tillämpas på handläggningen av ansökan ska

14 b §

Handläggning av ansökan i vissa fall

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården ska underrätta en sökande som avses i 6—8 §, 10 § 1 mom., 11 § 5 mom. och 12 § om att dennes handlingar mottagits samt om handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av handlingarna. Ansökan ska avgöras senast tre månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits. När den generella ordningen för erkännande enligt gemenskapens bestämmelser om erkännande tillämpas på

dock ansökan avgöras senast fyra månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits.

handläggningen av ansökan ska dock ansökan avgöras senast fyra månader efter det att alla nödvändiga handlingar har mottagits.

14 c §

Godkännande av examen för läkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området som utbildning som leder till läkaryrket i Finland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården fattar på ansökan beslut om att examen för en läkare som fått sin utbildning utanför EU- eller EES-området ska godkännas som utbildning som leder till läkaryrket, om läkarexamen uppfyller minimikraven. Till ansökan ska sökanden med avvikelse från 14 a § föga följande handlingar:

1) bevis på sökandens identitet och medborgarskap,

2) bevis på formella kvalifikationer eller ett bevis över genomförd utbildning som ger rätt att utöva det yrke som avses,

3) om sökanden har beviljats rätt att utöva yrket i fråga i någon annan stat än i Finland, ett intyg som den behöriga myndigheten i den berörda staten har utfärdat högst tre månader tidigare över att denna rätt inte har begränsats eller frångåtts på grund av grovt fel i yrkesutövningen eller av andra motsvarande skäl,

4) om sökanden inte särskilt behöver ansöka om rätt att utöva yrket i sitt utreseland, ett intyg som den behöriga myndigheten i den berörda staten har utfärdat över att den berörda staten inte registrerar utövare av yrket i fråga eller någon annan tillförlitlig utredning om att den berörda staten inte registrerar utövare av yrket i fråga, och

5) en tillförlitlig utredning om att examensbeviset och bilagorna till det är riktiga.

Om en kopia av en handling som avses i 1 mom. läggs fram, ska kopian vara officiellt bestyrkt i Finland eller någon annan stat som hör till Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Av handlingar som är avfattade på något annat språk än finska, svenska eller engelska ska till ansökan fogas översättningar till finska, svenska

eller engelska som översatts av en auktoriserad translator i Finland eller i någon annan EU- eller EES-stat.

Sökanden kan inte fullgöra den tjänstgöring, genomföra de tilläggsstudier eller genomgå de förhör som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården bestämmer eller vara verksam som läkarpraktikant innan Tillstånds- och tillsynsverket har fattat beslut om godkännande av utbildningen.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan avvika från ovan nämnda krav på handlingar, om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården även i andra situationer avvika från ovan nämnda krav på handlingar.

24 a §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I registret införs följande uppgifter:

1) i fråga om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården namn, personbeteckning, registernummer, hemadress, uppgift om rätt att utöva yrke och begränsning eller fråntagande av denna rätt, tillstånd att utöva yrke och återkallelse av detta tillstånd eller rätt att använda yrkesbeteckning för yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och förbud att använda denna samt uppgift om den utbildning som rätten eller tillståndet att utöva yrke eller använda den skyddade yrkesbeteckningen grundar sig på,

5) namn, personbeteckning, registernummer och uppgift om när studierna har inletts och om genomförda studier i fråga om medicine, odontologie eller farmacie studerande som har genomfört de studier som det föreskrivs om i denna lag och i förordning av statsrådet

24 a §

Centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

I registret införs följande uppgifter:

1) i fråga om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet, registernummer, hemadress, uppgift om rätt att utöva yrke och begränsning eller fråntagande av denna rätt, tillstånd att utöva yrke och återkallelse av detta tillstånd eller rätt att använda yrkesbeteckning för yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och förbud att använda denna samt uppgift om den utbildning som rätten eller tillståndet att utöva yrke eller använda den skyddade yrkesbeteckningen grundar sig på,

5) namn, personbeteckning enligt befolkningsdatasystemet, registernummer och uppgift om när studierna har inletts och om genomförda studier i fråga om medicine, odontologie eller farmacie studerande som har genomfört de studier som det föreskrivs om i

som utfärdats med stöd av den,

De uppgifter som avses i 2 mom. 1 punkten avförs ur registret tio år efter det att Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har fått uppgift om att den registrerade har avlidit eller två år efter det att det temporära eller sporadiska tillhandahållandet av tjänster inom hälso- och sjukvården som avses i 9 § har upphört. En sådan anteckning i registret som avses i 2 mom. 2 punkten avförs när tio år har förflutit från det att beslutet eller avgörandet meddelades, om inte längre tid för avförande av anteckningen bestäms i matrikellagen (1010/1989). En uppgift om straff ska avföras också när straffbarheten för den gärning för vilken straffet har dömts ut har blivit upphävd. De uppgifter som avses i 2 mom. 5 punkten avförs när personen har beviljats rätt att utöva läkar-, tandläkar-, provisors- eller farmaceutyrket som legitimerad yrkesutbildad person, dock senast då tio år har förflutit sedan studierna inleddes.

I registret införs också vid behov uppgifter om arbetsplatsen för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården samt uppgift om att den yrkesutbildade personen reserverats för förberedelserna för undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1080/1991) på det sätt som bestäms närmare genom förordning.

BeredskapsL 1080/1991 har upphävts genom BeredskapsL 1552/2011.

denna lag och i förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den,

6) i fråga om en person som studerar till ett sådant yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som kräver legitimering och mot vilken Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regiförvaltningsverket har riktat en tillsynsätgärd i form av anmärkning, disciplinär åtgärd eller säkerhetsåtgärd, namn, personbe-teckning enligt befolkningsdatasystemet och hemadress samt uppgifter om den ovan avsedda tillsynsätgärden.

De uppgifter som avses i 2 mom. 1 punkten och uppgifter om en säkerhetsåtgärd som avses i 6 punkten avförs ur registret tio år efter det att den registrerade avlidit eller två år efter det att det temporära eller sporadiska tillhandahållandet av tjänster inom hälso- och sjukvården som avses i 9 § har upphört. En sådan anteckning i registret som avses i 2 mom. 2 punkten och uppgifter om en anmärkning eller disciplinär åtgärd som avses i 6 punkten avförs när tio år har förflutit från det att beslutet eller avgörandet meddelades, om inte längre tid för avförande av anteckningen bestäms i matrikellagen (1010/1989). En uppgift om straff ska avföras också när straffbarheten för den gärning för vilken straffet har dömts ut har blivit upphävd. De uppgifter som avses i 2 mom. 5 punkten avförs när personen har beviljats rätt att utöva läkar-, tandläkar-, provisors- eller farmaceutyrket som legitimerad yrkesutbildad person eller när tio år har förflutit sedan studierna inleddes.

I registret införs också vid behov uppgift om att den yrkesutbildade personen reserverats för förberedelserna för undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1552/2011) på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

24 b §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården utan hinder av sekretessbestämmelserna till myndigheter och till verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 24 a § 2 mom. 2 punkten i denna lag för bedömning av lämpligheten i anslutning till platsansökning.

24 b §

Utlämnande av uppgifter ur centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården

Utöver det som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården oberoende av sekretessbestämmelserna till myndigheter och till *arbetsgivare och* verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården lämna ut uppgifter om sådana påföljder för brott som avses i 24 a § 2 mom. 2 punkten för bedömning av lämpligheten i anslutning till arbetet.

Säkerhetsåtgärder

25 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Finns det grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan Rättsskyddscentralen för hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet).

Finns det grundad anledning att anta att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Rättsskyddscentralen för hälsovården ålägga honom eller henne att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av hans eller hennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (utredning av yrkesskickligheten). Kostna-

Säkerhetsåtgärder

25 §

Utredning av yrkesutövningens ändamålsenlighet

Finns det grundad anledning att misstänka att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller av någon annan motsvarande orsak är oförmögen att utöva sitt yrke, kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* ålägga honom eller henne att genomgå läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus (utredning av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet). *Kostnaderna för utredningen av den yrkesmässiga funktionsförmågan och hälsotillståndet ersätts av statens medel.*

Finns det grundad anledning att *misstänka* att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* ålägga honom eller henne att genomgå arbetsprövning, ge ett arbetsprov eller genomgå förhör för utredande av hans eller hennes yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper (*utredning*

derna för utredningen av yrkesskickligheten ersätts av statens medel. (14.11.2003/923)

3 mom. har upphävts genom L 29.12.2005/1261. (29.12.2005/1261)

4 mom. har upphävts genom L 29.12.2005/1261. (29.12.2005/1261)

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 1 eller 2 mom., kan Rättsskyddscentralen för hälsovården förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. (29.12.2005/1261)

av yrkesskickligheten). Kostnaderna för utredningen av yrkesskickligheten ersätts av statens medel.

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 1 eller 2 mom., kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Finns det grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke inom hälso- och sjukvården av de orsaker som nämns i 1 mom. är oförmögen att utöva yrket i fråga, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förutsätta att sökandens yrkesmässiga funktionsförmåga och hälsotillstånd utreds med hjälp av läkarundersökning eller undersökningar på sjukhus.

Finns det grundad anledning att misstänka att en person som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bristande yrkesskicklighet eller yrkeskunskaper, kan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården förutsätta att sökandens yrkeskunskaper utreds med hjälp av arbetsprovning, arbetsprov eller förhör.

Om den som ansöker om rätt att utöva yrke för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården motsätter sig en utredning enligt 6 eller 7 mom., kan Tillståndsverket för social- och hälsovården avslå ansökan. Kostnaderna för utredningen av yrkesskickligheten hos en person som ansöker om rätt att utöva yrke ersätts inte av statens medel.

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har blivit dömd till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och domstolens dom har vunnit laga kraft och om det av de med brottet sammanhängande omständigheterna framgår att personen i fråga är ovärdig det förtroende som han bör åtnjuta, kan rättsskyddscentralen för hälsovården för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

Domstolen skall utan dröjsmål tillställa rättsskyddscentralen för hälsovården en kopia av protokollet och domen i mål som avses i 1 och 2 mom.

Redan innan domstolens dom, varigenom en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff, avsättning eller skiljande från tjänsteutövning har vunnit laga kraft kan rättsskyddscentralen för hälsovården förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

27 §

Brott i samband med yrkesutövningen

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har blivit dömd till fängelsestraff för ett brott som har begåtts i samband med yrkesutövningen och domstolens dom har vunnit laga kraft och om det av de med brottet sammanhängande omständigheterna framgår att personen i fråga är ovärdig det förtroende som han bör åtnjuta, kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid frånta en legitimerad yrkesutbildad person rätten att utöva yrket eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller för viss tid eller, om omständigheterna är synnerligen försvårande, för alltid förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

3 moment upphävs

Redan innan domstolens dom, varigenom en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har dömts till fängelsestraff, avsättning eller skiljande från tjänsteutövning har vunnit laga kraft kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

28 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller någon annan motsvarande orsak eller på grund av på annat sätt med fog konstaterad brist på yrkesskicklighet oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan rättsskyddscentralen för hälsovården besluta om åtgärder som avses i 26 §.

29 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 25—28 §§ kan rättsskyddscentralen för hälsovården vid behov temporärt förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt begränsa rätten att utöva yrket eller temporärt återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

30 §

Överföring av journalhandlingar till en hälsovårdscentral

Rättsskyddscentralen för hälsovården kan, då den vidtar en säkerhetsåtgärd enligt denna lag, av särskilda skäl bestämma att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som varit verksam som självständig yrkesutbildad person skall överlämna journalhandlingarna till hälsovårdscentralen på den ort där han utövat sitt yrke för att där omhänderhas som ett fristående arkiv.

28 §

Oförmögenhet att utöva yrke

Är en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården på grund av sjukdom, missbruk av rusmedel eller nedsatt funktionsförmåga eller någon annan motsvarande orsak eller på grund av på annat sätt med fog konstaterad brist på yrkesskicklighet oförmögen att vara verksam som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* besluta om åtgärder som avses i 26 §.

29 §

Temporära säkerhetsåtgärder

Vid behandlingen av ärenden som avses i 25—28 § kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* vid behov temporärt förbjuda en legitimerad yrkesutbildad person att utöva yrket eller temporärt begränsa rätten att utöva yrket eller temporärt återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person eller temporärt förbjuda en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

30 §

Överföring av journalhandlingar till en hälsovårdscentral

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan, då det vidtar en säkerhetsåtgärd enligt denna lag, av särskilda skäl bestämma att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som varit verksam som självständig yrkesutbildad person ska överlämna journalhandlingarna till hälsovårdscentralen på den ort där han eller hon utövat sitt yrke för att där omhänderhas som ett fristående arkiv.

31 §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke på egen begäran av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården

Rättsskyddscentralen för hälsovården kan på ifrågavarande persons egen begäran begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket eller frånta honom denna rätt eller återkalla det tillstånd att utöva yrket som beviljats en yrkesutbildad person.

32 §

Återställande av rätt eller tillstånd att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för en viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller om denna rätt har begränsats eller om yrkesutövningen har förbjudits, om hans tillstånd att utöva yrket har återkallats eller om han har förbjudits att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan personen i fråga hos rättsskyddscentralen för hälsovården på nytt ansöka om återställande av rätt att utöva yrket eller slopande av begränsningen av denna rätt, återställande av tillstånd att utöva yrket eller återställande av rätt att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades, tillståndet att utöva yrket återkallades eller användningen av yrkesbeteckning förbjöds inte längre föreligger.

31 §

Fråntagande av rätt eller indragning av tillstånd att utöva yrke eller fråntagande av rätt att använda yrkesbeteckning på egen begäran av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan på ifrågavarande persons egen begäran begränsa en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva yrket, eller frånta honom eller henne denna rätt. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan återkalla tillståndet att utöva yrket eller frånta en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning rätten att använda yrkesbeteckningen i fråga på den yrkesutbildade personens egen begäran.

32 §

Återställande av rätt eller tillstånd att utöva yrke eller av rätt att använda yrkesbeteckning

Om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för en viss tid eller tills vidare har fråntagits rätten att utöva yrket eller om denna rätt har begränsats eller om yrkesutövningen har förbjudits, om hans eller hennes tillstånd att utöva yrket har återkallats eller om han eller hon har förbjudits att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, kan personen i fråga hos *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* på nytt ansöka om återställande av rätt att utöva yrket eller slopande av begränsningen av denna rätt, återställande av tillstånd att utöva yrket eller återställande av rätt att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om den omständighet som ledde till att rätten att utöva yrket fråntogs eller begränsades, tillståndet att utöva yrket återkallades eller användningen av yrkesbeteckning förbjöds inte längre föreligger.

Disciplin- och straffstadganden

33 §

Skriftlig varning

Har en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården vid utövningen av yrket handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade stadganden eller bestämmelser eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse och är felaktigheten eller försummelsen inte sådan att han skall åtalas vid domstol, kan rättsskyddscentralen för hälsovården ge honom en skriftlig varning.

6 kap.

Särskilda stadganden

37 §

Avslag på ansökan om rätt att utöva yrke eller använda yrkesbeteckning

Om sökanden uppfyller de krav som anges i 4 §, 5 § 1 mom., 6—8 §, 10 § 1 mom., 11 eller 12 §, kan Rättsskyddscentralen för hälsovården avslå en ansökan endast på sådan grund enligt vilken en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva sitt yrke kan begränsas eller fråntas eller en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning kan förbjudas att använda i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

38 §

Hörande

Innan ett ärende som avses i 25—28 §§ avgörs slutligt skall rättsskyddscentralen för hälsovården bereda den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som saken gäller tillfälle att ge en förklaring i saken.

Disciplin- och straffstadganden

33 §

Skriftlig varning

Har en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården vid utövningen av yrket handlat mot lag eller med stöd av lag utfärdade bestämmelser eller föreskrifter eller i sin uppgift annars gjort sig skyldig till felaktighet eller försummelse och är felaktigheten eller försummelsen inte sådan att han eller hon ska åtalas vid domstol, kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* ge honom eller henne en skriftlig varning.

6 kap.

Särskilda stadganden

37 §

Avslag på ansökan om rätt att utöva yrke eller använda yrkesbeteckning

Om sökanden uppfyller de krav som anges i 4 §, 5 § 1 mom., 6—8 §, 10 § 1 mom., 11 eller 12 §, kan *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* avslå en ansökan endast på sådan grund enligt vilken en legitimerad yrkesutbildad persons rätt att utöva sitt yrke kan begränsas eller fråntas eller en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning kan förbjudas att använda i förordning av statsrådet avsedd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.

38 §

Hörande

Innan ett ärende som avses i 25—28 § avgörs slutligt ska *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* bereda den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som saken gäller tillfälle att ge en förklaring i saken.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Rättsskyddscentralen för hälsovården kan höra sakkunniga innan ett ärende enligt 1 mom. avgörs. (21.5.1999/682)

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kan höra sakkunniga innan ett ärende enligt 1 mom. avgörs.

40 b §

Skyldighet att meddela domstolsavgöranden

Domstolen ska utan dröjsmål tillställa Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en kopia av ett beslut genom vilket den har påfört en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården bötes-, fängelse- eller något annat straff för ett brott som den yrkesutbildade personen inom hälso- och sjukvården har gjort sig skyldig till i samband med sin yrkesutövning.

42 §

Kungörelse i den officiella tidningen

Om begränsning och frångående av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke, återkallande och återställande av tillstånd att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skall rättsskyddscentralen för hälsovården utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen.

42 §

Kungörelse i den officiella tidningen

Om begränsning och frångående av, förbud mot och återställande av rätt att utöva yrke, återkallande och återställande av tillstånd att utöva yrke eller förbud mot och återställande av rätt att använda i förordning nämnd yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska *Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* utan dröjsmål införa en kungörelse i den officiella tidningen.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

På en ansökan av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som gäller beviljande av rätt att utöva yrke och som har väckts före lagens ikraftträdande tillämpas den lag som gällde vid ikraftträdandet.

På tjänstgöring, tilläggsstudier och förhör som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har bestämt om före lagens ikraftträdande tillämpas den lag som gällde vid ikraftträdandet.
